ORAS

Debesuota, šilčiau, dieną netoli 80 laipsnių, naktį 55. Saulė teka 6:23, leidžiasi 7:13.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Midwest Inter. Library Center Gr. 5721 Cottage Grove Ave

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLII — Kaina 5c — Chicago 8, Ill. Penktadienis, Rugsėjo-September 9 d., 1955 m. — Price 5c — 212

SOVIETAI SUTIKO ADENAUER SU IŠKILMĖM

NATO TARYBA SVARSTO KIPRĄ

2-jų narių—Graikijos ir Turkijos—santykiai kelia didelio susirūpinimo gynybos vadams

PARYŽIUS. — Kipro salos problema taip supiūdė du NATO narius — Graikiją ir Turkiją, — kad NATO nuolatinė taryba sušaukė specialų susirinkimą šiam opiam klausimui svarstyti.

Graikijos — Turkijos vaidai dėl Kipro salos ateities kelia pavojų NATO gynybos planams pietryčių Europoj, kur, be Italijos, Graikija ir Turkija yra patys didžiausieji Europos apsigynimo ramsčiai.

Nebedalyvaus pratimuose

Graikijos vyriausybė jau pranešė NATO vadovybei, kad graikų laivynas nedalyvaus jūrų manievruose rugsėjo 22 dieną, kadangi graikai gali susišaudyti su turkais.

Sukrėsta ir Balkanų sąjunga

Paaštrėję santykiai tarp Graikijos ir Turkijos liūdnai atsiliepė ir Balkanų karinei sąjungai, sudarytai iš Graikijos, Turkijos ir Jugoslavijos. Šia trijule sąjunga yra netiesioginiai susirišusi su Vakarų Europos gynybos organizacija ir komunistinė Jugoslavija. Graikai atsisakė dalyvauti ir šių trijų valstybių kariniuose pratimuose, nutartuose bendroj konferencijoj Ankaroj.

Pirmą sukrėtimą Balkanų sąjunga patyrė iš paties Tito, kai šis pareiškė, kad jos reikšmė nukrito, pagerėjus santykiams tarp Sovietų Sąjungos ir didžiųjų Vakarų valstybių.

Turkų — graikų draugystė paviršutiniška

NATO nuolatinės tarybos posėdis buvo sušauktas, prašant Graikijos vyriausybei. Ji įteikė sąrašą nuostolių, kurių pridarė turkų riaušininkai Istambulo, Izmiro (Smirnos) ir Ankaros graikams. Šie nuostoliai siekia milijonus dolerių.

Turkų įniršimą prieš graikus dėl reikalavimo prijungti Kipro salą prie Graikijos puikiai išnaudojo turkų komunistai. Bent šitaip aiškinasi Turkijos vyriausybė.

Graikai saugo turkus

Kad graikai tuo pat neatsilygintų turkams, kaip Salonikuose ir kituose miestuose su didelėmis turkų kolonijomis, Graikija pasiuntė daboti tvarkos didelius kariuomenės dalinius.

Londono konferencijai iš Anglijos, Graikijos ir Turkijos nepajėgus išspręsti Kipro salos ateities klausimo, Graikija yra sudėjusi visas viltis į JAV ir argumentuoja, kad priešingu atveju Balkanų karinė sąjunga gali nueiti niekais.

Sovietų viešbutį Vienoje padegė 4 vokiečių šnipai

3 iš jų suėmė austrų policija

VIENA, Austrija. — Sovietų valdžiai įsakius, Austrijos policija suėmė 3 vokiečius, įtariamus, kad jie priklausė generolo Gehlen špionažo organizacijai ir kad jie padegė 300 kambarių Grand viešbutį.

Ketvirtas įtariamasis pabėgęs. Grand viešbuty gyvena Sovietų karininkai, diplomatai ir jų šeimos. Sprogimas ir gaisras atsitiko Sovietų pareigūnų žmonoms ir vaikams žiūrint filmo viešbučio kinoteatre. Nemaža iš jų buvo sužeista, gal ir žuvo, bet Sovietai to neskelbia.

Ryšium su šiuo sabotažu suimti ir du raudonosios armijos karininkai, nustačius, kad trumpai prieš viešbučio gaisrą jie girtavo priemiesty su įtariamais ir vėliau suimtais vokiečių agentais.

IŠ VISO PASAULIO

Maroke nušovė 3 prancūzes

PHILIPPEVILLE, Prancūzų Marokas. — Moslemo felahai, vietos teroristai, nušovė vieno prancūzo geležinkeliečio žmoną ir dvi dukteris. Šis naujas teroro veiksmas sukėlė naujos baimės tarp prancūzų kolonistų ir priminė, kad tikros ramybės sunku tikėtis ir ateity.

Ir Vengrija mažinsianti armiją

VIENA, Austrija. — Komunistinė Vengrija žada iki metų pabaigos sumažinti savo kariuomenę 20,000 vyrų. Visi satelitai, sekdami Sovietų pavyzdžiu, pradėjo kalbėti apie kariuomenės mažinimą, norėdami tuo įrodyti, kad nuo 4 didžiųjų konferencijos Genevoj užėję taikingesni laikai.

Gen. Galland — anglų svečias

LONDONAS.— Generolas Adolf Galland, vienas iš garsiausių Hitlerio aviacijos lakūnų, anglų kviečiamas atvažiavo į lėktuvų parodą Franborough mieste. Karui baigiantis, Galland pateko į anglų nelaisvę; po karo išvažiavo į Argentiną organizuoti Perono aviacijos, o dabar yra paskirtas Federalinės Vokietijos aviacijos inspektorium.

Reuther žada paramą Tunisijai

TUNISAS. — CIO prezidentas Walter Reuther užtikrino Tunisijos darbininkų unijoms Amerikos organizuotos darbininkijos paramą tunisiečiams kovoj už pilną laisvę ir visišką nepriklausomybę. Prancūzija neseniai suteikė Tunisijai plačią autonomiją ir po to vietinių žmonių riaušės kaip ir sustojo.

Austrija atkuria kariuomenę

VIENA. — Austrijos parlamentas priėmė karinės prievolės įstatymą ir nutarė atkurti ginkluotąsias pajėgas krašto apsaugai. Nuo 1938 metų kada Austriją prisijungė Hitleris, šalis buvo okupuota ligi pat šių dienų ir savo kariuomenės neturėjo.

Faures draugai pirešingi planui

PARYŽIUS. — Dešiniosios partijos, įeinančios į Faure kabinetą, sušaukė posėdį ir pareiškė, kad jos ir toliau yra nepatenkintos premiero išdirbtu projektu Marokui valdyti. Konservatorių partijos yra priešingos nuolaidoms Maroko nacionalistams — pavaryti sultoną Arafa ir kita.

— **Egipto premieras** Abdel Nasser priėmė komunistinės Vengrijos kivetimą atvažiuoti į jos valdomą kraštą. Važiavimo laikas dar nepaskelbtas.

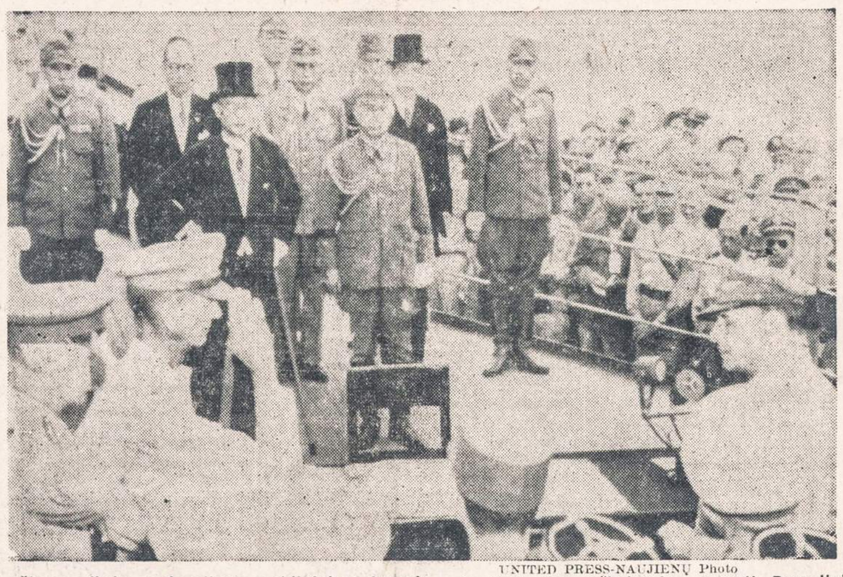

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Šis paveikslas rodo aliantų valdininkus Japonijos kapituliacijos, užbaigusios Antrąjį Pasaulinį kara pasirašymo metu, kuris įvyko prieš 10 metų, rugsėjo 2 d. Tokijo įlankoje, ant amerikiečių laivo USS Missouri. Kairėje britų gen. Sir Arthur Percival, amerikiečių gen. leit. Jonathan M. Wainwright ir gen. Douglas MacArthur, besiruošias pasirašyti dokumentą. Užpakaly matoma japonų delegacija, su jų dabartiniu užsienio reikalų ministeriu Mamoru Shigemitsu.

SENATORIUS NUSIVYLĖ, NERADĘS REVOLIUCIJOS SATELITŲ ŠALYSE

Malone reikalauja sustabdyti Amerikos Balsą

MASKVA. — Senatorius George Malone (resp., Nev.) straipsny INS laikraščių agentūrai dėsto savo nusivylimą ir pasipiktinimą.

Atrodo, kad jis. išsiruošė kelionei anapus Geležinės uždangos pasižiūrėti, kaip kaimiečiai ir darbininkai kala šakes, galanda peilius prieš Kremliaus priespaudėjus. Bet nieko panašaus neužtikęs.

Išleidę pinigų, o revoliucijos nėra

Sen. Malone rašo:

"Paskutinėmis savaitėmis aš apkeliavau Rytų Europą ir Sovietų Sąjungą, norėdamas išsiaiškinti, ar tie milijonai, kuriuos mes išleidžiame "kovai prieš komunizmą" atlieka tą darbą, kuriam jie numatyti":

Amerikoj, girdi, visą laiką kalbama, jei mes nesiliausime leidę tuos milijonus, vieną dieną tautos anapus Geležinės uždangos sukils revoliucijai.

Pokalbiai su "liaudim"

Kažkas Bulgarijoj (kas kitas, jei ne slaptosios policijos agentas) senatoriui pasakojęs: bulgarai buvę 500 metų pajungti turkų, paskui užėję vokiečiai, o dabar jie esą ištikimi Sovietų Sąjungai.

Tie žodžiai jam parodę, kur glūdi tikroji esmė. Bulgarai ir kiti satelitai galintys remti sovietinę sistemą gal 50, gal 100 metų, nes jiems ji esanti tuo tarpu gera.

A. B. nekursto revoliucijai

Atsakydamas į sen. Malone kritiką dėl Amerikos Balso nepasisekimo sukelti etero bangomis revoliucijos anapus Geležinės uždangos, New Yorko Times savo vedamajame straipsny tramdo senatorių, išbuvusį 9 dienas Sovietų Sąjungoj ir jau vaizduojantį didelį ekspertą.

Tame straipsny aiškinama, kad nei Amerikos Balsas, nei kitos JAV informacijos įstaigos neturi tikslo kiršinti Sovietų valdomas tautas revoliucijoms, o pateikti objektyvios informacinės medžiagos apie Ameriką, kad vieni kitus geriau pažintų, suprastų, nes tai esą reikalinga taikai išlaikyti.

Vokietijoje trūksta nagingų darbininkų

Darbdaviai plėšosi tarpusavy

BONA. — Didesnieji vokiečių fabrikai siunčią į kitus fabrikus savo agentus vilioti gerus, nagingus darbininkus. Už kiekvieną atviliotą darbininką fabrikai savo agentui moka apie $25, rašo vokiečių laikraščiai.

"Bank Deutscher Laender" savo biuleteny būkštauja, kad kvalifikuotų darbininkų trūkumas gali prilaikyti Vokietijos gamybą, kylančią kaip ant mielių nuo 1948 metų.

Geros galimybės pabėgėliams

Pabėgėliai iš Rytų Vokietijos, ypač jei jie yra kurio nors darbo specialistai, bematant gauna darbą. Gera ūkine padėtim patenkinti ir bėgliai, ir darbdaviai, kartu su šalies vyriausybe.

Vakarų Berlyne nesunku surasti Kruppo ir kitų koncernų agentų, kurie laukia pabėgėlių iš Rytų Vokietijos ir tuoj traukia į darbą.

Vieną dieną tarp 150 atbėgusių vokiečių buvo 143 specialistai darbininkai. Jie čia pat Vakarų Berlyne susitarė su Kruppo agentais dėl darbo, policijai dar nespėjus jų ištardyti.

Bedarbių, daugiausia nekvalifikuotų darbininkų, skaičius dabar besiekia 512,000, kas yra 366 mažiau, negu 1954 m. rugpiūčio mėn. pabaigoj.

Komunistų šnipai Bonos užsienio ministerijoje

Suimta aukštų valdininkų

BONA. — Federalinės Vokietijos policija susekė komunistų šnipų organizaciją, įsitaisiusią užsienio reikalų ministerijoj.

Tarp suimtųjų yra keletas aukštų ministerijos valdininkų. Jie rinkę žinias Sovietų ir Rytų Vokietijos agentams. Be to, jie aprūpindavo komunistų agentus Vakarų Vokietijos pasais.

Vėliausios Žinios

★

— Lėktuvas, besileidžiąs į Burbank, Calif., aerodromą su 25 keleiviais, sudužo į Lockheed pastatus. Keturi žmonės užmušti, 15 sunkiai sužeisti.

— JT Saupgumo Taryba vienbalsiai priėmė nutarimą, pareikalauti iš Egipto ir Izraelio, kad jie darniai bendradarbiautų su JT paliaubų komisijos štabo viršininku gen. Burms. Pasiūlyta išvesti neutralią juostą su spygliuotų vielų užtvaromis prie Gazos srities.

— Ekvadoro vyriausybė kreipėsi į Pan-Amerikos valstybių sąjungą, kad ji padėtų sutvarkyti jos vaidus su Peru valstybe, su kuria Ekvadoras esąs kaip ir karo padėty.

— UAW davė įsakymą 9,000 Studebaker darbininkams baigti streiką ir grįžti pirmadienį į darbą. Tikimasi greitu laiku susitarti dėl naujos darbo sutarties.

— NATO nuolatinėj taryboj Graikijos atstovas pareiškė, kad turkų demonstrantai pridarė už 35 milijonus dolerių nuostolių Turkijos graikams. Turkijos atstovas užtikrino, kad riaušininkai jau numalšinti ir kad ateity tokių riaušių nebepasikartos.

— Kasablankoj, Prancūzų Maroke, nušauti 5 arabai ir sužeisti 6 europiečiai.

— Paskutinėse beisbolo rungtynėse dėl šių metų pirmenybių New Yorke nugalėtojo vardą išsikovojo Brooklyn Dodgers, sumušdami Milwaukee komandą 10—2 santykiu.

Krovėjų streikas 4 Atlanto uostuose

ILA rodo savo galią

NEW YORKAS. — Krovėjų streikas, pirmiausia paskelbtas New Yorko uoste, tuoj persimetė į kitus kaimyninius uostus Atlanto pakraščiuose — į Philadelphiją, Baltimorę ir Bostoną.

ILA (tarptautinės krovėjų uinjos) prezidentas Bradley pagrasino, kad streikas netrukus apims visus Atlanto pakraščius, nuo Maine iki Floridos, jei į ginčą su New Yorko ir New Jersey valstybių uosto komisijomis neįsiterps federalinė vyriausybė arba pats kongresas.

ILA nepripažįsta valstybių komisijoms teisės įsakinėti, kokius žmones priimti į krovimo darbus ir į darbų vedėjus.

KANCLERIS TIKISI NORMALIZUOTI SANTYKIUS SU MASKVOS VALDŽIA

Viltys susitarti dėl Vokietijos sujungimo esančios mažos, pripažįsta abi pusės

MASKVA. — Atskridusį Federalinės Vokietijos kanclerį (ministerį pirmininką) aerodrome pasitiko visa Kremliaus vyriausybė su premieru Bulganinu priešaky. Trūko tik Nikitos Chruščiovo, kuris turėjo taipgi dalyvauti nepaprastai iškilmingame Adenauerio sutikime.

Adenaueris, lydimas Bulganino, pražygiavo pro garbės kuopą. Orkestras sugrojo vokiečių ir sovietų himnus. Aerodrome ir pakeliui plevėsavo abiejų valstybių vėliavos.

Paskutinis šitoks iškilmingas šių valstybių "draugavimas" buvo prieš 15 metų, kada į Berlyną buvo atvažiavęs Molotovas "sucementuoti" Hitlerio — Stalino draugystės sutartį. Iš Hitlerio valdžios Vokietijoj nieko nebeliko. Bet Sovietų Sąjungoj tas pats Molotovas yra ir šiandien užsienio reikalų ministeriu.

Viltys paaiškės po 5 dienų

Savo trumpoj kalboj kancleris Adenaueris pareiškė viltį, kad jo derybos su Sovietų valdžia gali būti pradžia normalių santykių tarp Federalinės Vokietijos ir Sovietų Sąjungos.

Adenaueris su savo delegacija išbus Maskvoj 5 dienas. Jis atvažiavo pakviestas Kremliaus valdžios derėtis dėl diplomatinių, prekybinių ir kultūrinių santykių užmezgimo. Atstačius normalius santykius, turėtų naudos abi šalys, pastebėjo savo kalboj Adenaueris.

Ruošiantis deryboms Adenaueris paprašė Sovietus, kad būtų svarstomi ir patys jautrieji vokiečių tautos reikalai, kaip šalies sujungimas ir karo belaisvių paleidimas.

Sovietai pažadėjo įtraukti į derybų darbotvarkę ir šiuos klausimus. Jie bus svarstomi, bet nei vienoj, nei kitoj pusėj netikima, kad šiose derybose išspręstų Vokietijos suvienijimą. Adenaueris išvažiuodamas iš Bonos priminė, kad šį klausimą gali sutvarkyti tik 4 didieji.

Anglų futbolistai be asmens laisvės

Pardavinėja, kaip gyvulius, guodėsi jų atstovas kongrese

SOUTHPORT, Anglija. — James Guthrie, anglų futbolistų ir trenerių sąjungos pirmininkas, kreipėsi į unijų kongresą, kad jis padėtų išsivaduoti profesionaliams anglų futbolo (soccer) žaidėjams iš pančių.

Jo žodžiais, dabartiniai futbolo komandų (savininkų) nuostatai yra tokie, kad profesinius žaidėjus perka ir parduoda, kaip gyvulius.

Pasitraukus, lieka be darbo

Futbolo lygai priklauso 92 profesionalų klubai. Futbolistas, įstojęs į kurį nors klubą, negali iš jo pasitraukti be klubo (savininkų) vadovybės sutikimo. Jei futbolistas atsisako atnaujinti sutartį, visi kiti klubai paskelbia jam boikotą ir jis lieka be darbo.

Anglų profesinis futbolistas gauna per savaitę $42 žaidimų sezone ,ir $33.60 žiemos metu. Be to, jis gauna $5.60, jei jo komanda laimi rungtynes.

Klubui "pardavus" kurį nors savo žaidėją kitai komandai, jis pats gauna tik $28.

Kas kita, parsidavus į užsienį

Tuo tarpu, kai vienas anglų klubas pardavė vieną žaidėją italams už $98,000, žaidėjas gavo $14,000 sutartį pasirašant ir savaitinį atlyginimą $280, o taip pat nemokamą butą.

Miškų gaisras Kalifornijoje dar plečiasi

Žuvo 11 žmonių

SAN FRANCISCO. — Miškų gaisrai Kalifornijoj, o taip pat Oregone, vis dar plečiasi, nes ne žmogaus rankai juos suvaldyti.

Iš viso ugnis jau apėmė apie 160,000 akrų plotą. Ugnis daug kur perkirto susisiekimą plentais ir geležinkeliais. Pajūrio miestas Santa Barbara su 50,000 gyventojų atsidūrė tokiame pat pavojuje, kaip ir Yreka. Los Padres miškai dega tik 7 mylias nuo šio miesto.

Aplinkinėse vietovėse sudegė 10 žmonių. Vienas ugniagesis žuvo Oregono valstybės pusėj. Trijų vietovių gyventojai, netoli Kmalath miškų Kalifornijoj, — Humbug, Greenhorn ir Hawkinsville — evakuoti į saugias vietas.

Prie Yreka miestelio su 4,000 gyventojų padėtis kiek pagerėjo, kai pasisuko palankus vėjas.

BELAUKDAMAS KARTUVIŲ DAR SPĖJO PABĖGTI

QUEBEC, Kanada. — Wilbert Coffin, 43 metų, laukiąs kartuvių už 3 amerikiečių medžiotojų nužudymą, buvo pabėgęs iš kalėjimo. Bet po pusantros valandos pasisekė jį vėl sugauti.

Pratina kareivius prie komunistų žinomų tortūrų

Tai išeisią į naudą, patekus į šių laikų barbarų nelaisvę

WASHINGTONAS, D. C. — Komunistams sužiaurinus karą iki Atilos laikų, JAV kariuomenės vadai yra priversti žiaurinti ir savo kareivių apmokymą.

Iš Pentagono pranešama, kad dabar kareiviai pratinami ir prie komunistų vartojamų tortūrų, kad, patekus į nelaisvę, jie žinotų, kas jų laukia. Paduodamos ir nuotraukos, kurios rodo, kaip "komunistai" kankina išrengtą kareivį, ir "kuo reališkiausiai", kaip kad išsireiškė vienas aukštas karininkas.

Kareiviai varomi valandų valandas, basomis kojomis, užrištomis akimis; tardomi valandų valandas, neleidžiant pasilsėti ir neduodant valgyti, laikomi į vandenį įmerkti, tamsiuose urvuose, dėžėse, kur negali atsisėsti nei atsigulti. Kartu tokiu "apmokymu" norima įkalti kareiviams į galvą mintį, kad jie jokiomis sąlygomis nepasiduotų priešui į nelaisvę.

SPORTO PASAULIS

Redaguoja:
REDAKCINIS KOLEKTYVAS

Rankraščius siųsti: SPORTO PASAULIS
2536 W. 64th Street, Chicago, Ill. arba 2325 So. 11th St., Milwaukee, Wis.

Atsak. Redaktorius:
BR KETURAKIS

BRONIUS KETURAKIS

Clevelando balansas ir išvados

(Tąsa III)

Pačių žaidynių organizacija ir techniškas pravedimas turėjo eilę sunkumų ne tiek dėl stokos planingo ir detalaus plano, kiek dėl trūkumo talkininkų šiame darbe. Varžybinio k-to eilė paaiškinamų nuostatų, informacijos ir pačios programos suskirstymo buvo laiku paskelbta spaudoj ir išsiuntinėta sporto padaliniams-klubams. Čia pakartotinai tektų priminti jau praeitais metais Toronte padarytą varžybinio k-to per didelį stropumą, tai savo nuožiūra papildymą paskirų rungčių arba buvusių išbraukimą. Kas turi teisę įtraukti papildomas paskirų varžybų rungtis ir kas buvusias gali išbraukti, organizatoriams turi būti aišku, nes jie atlieka grynai tik vykdytojo funkcijas.

REGISTRACIJOS TRŪKUMAI

Išvengimui nesklandumų registracijoje, kurios padariniai ir Naujorke buvo iškilę, varžybinis k-tas prasilenkė net ir savo paties išleistoje informacinėje instrukcijoje, kur buvo įsakmiai pabrėžta kvalifikacinis stovis būsimų dalyvių, atseit, kas turi teisę dalyvauti žaidynėse. Tikrumoje čia iškilo vienas nemalonumas dėl naujo vieneto — Chicagos L. futbolo klubo, kuris faktiškai neturėjo teisės žaidynėse dalyvauti, nes nėra tvirtintas atitinkamose sporto institucijose.

Registracija priklausančiai Apygardai dar nelaiduoja teisės į bet kokias ruošiamas mūsų žaidynes, tol kol visa formalinė eiga neturi pagrindinių nario teisių.

Naudotis visuomenine globa ir parama gali tik tie sporto klubai ar sportininkai, kurie yra susitvarkę pagal veikiančius sporto nuostatus. Nesuprantama koks tikslas buvo šio naujo padalinio eiti į žaidynes, atitraukus veik visus futbolininkus iš esamų Chicagos sporto klubų, kada pastarieji jokiose kitose sporto šakose ar varžybose nei vieno dalyvio neturėjo, atseit, galimybė laimėti p-bės arba savo k-dą išstumti į meisterių tarpą yra užkirsta. Sveika sportinė iniciatyva čia buvo užblokuota. Tuščias noras pigiai pasirodyti smerktinas. Taipgi gana nublukusiai skamba ir pati to naujo vieneto "laimėta II-ji vieta". Jeigu iš trijų k-dų viena pagal burtus patenka į baigmę, o rungtynės vykdomos vieno minuso sistema, tai kokiu argumentu remiantis galima teigti, kad Chicagos L. futbolo klubas laimėjo II v., jei jis pirmame susitikime su Detroito "Kovu" buvo nugalėtas, atseit, baigmėje susitiko laimėtojas Detroitas ir burtų keliu patekęs finalistas — Toronto Vytis. Iš kur gi priskiriama tas laimėjimas II v., jei tie duomenys jau eiliniam sportininkui aiškūs ir neginčytini, kad kas nedalyvavo baigmės rungtynėse, tas nustoja ir teisės į priklausančią vietą. Nors varžybinio k-to sprendimas tuo klausimu būtų palankus naujam vienetui (Č. L. F. klubui), bet jis neteisingas, nes prasilenkia nuostatams ir pačiai logikai, todėl iš anksto savintis titulą, kuris neužtarnautas, netinka. Tas tik parodo banalų sportinio varžybinio prado supratimą.

* * *

Pirmosios dienos lengv. atletikos varžybos sunkiai slinko, nes numatytas kadras teisėjų ir talkininkų nesusirinko laiku, o kiti dėl esamo karščio nelaukę net "normos" pranyko. Patys lengvaatletai irgi nesiskubino prie rungčių, vis tikėdamiesi vėsesnio oro pavakarėje. Antrąją dieną vaizdas buvo visai patenkinamas ir dėka energingo Dr. Nasvyčio, kuris buvo reguliatorius visų žaidynių, viskas ėjo tvarkingai. Sumanūs teisėjai kaip Adamkavičius, Kernius su eile padėjėjų, dirbo be priekaištų, nežiūrint, kad dažnai pačius sportininkus reikdavo pačiam teisėjui surinkt į pradmės vietą. Sunkiausia programos dalis teko pranešėjui inž. Jaunučiui Nasvyčiui, kuris abidvi dienas sumaniai aiškino vykstančiųjų žaidynių eigą. Tonas geras, kalba aiški, informacija, teikiama žiūrovams apie paskiras rungtis, trumpa ir logiška. Jo indėlis bendrai sporto propagandai gal būt didesnis negu koks nors žaidynių rekordas, gaila, kad mūsų pasekmės vis dar menkos ,todėl palyginti su buvusiomis krašte, sunkiai duodasi — mūsų apsileidimo matosi, bet už tai ryžtamės pasitempti.

Bendrai, lengvaatletų laikysena aikštėje ir varžybų metu, paliko gerą įspūdį ir grubių išsišokimų girdėti neteko. Tiesa, paskutinioji žaidynių rungtis buvo 4x100 vyrų estafetė ir per k-dų apsileidimą nebuvo paimtos lazdelės; rungtis be lazdelių buvo prabėgta. Laimėjimas su aiškia keliolikos mtr. persvara atiteko Clevelando "Žaibo" kvartetui, bet vienas "Perkūno" sp. klubo estafetės dalyvis nemandagiai išsišoko prieš teisėjų sprendimą — vietos aiškios ir padėties nepakeis jeigu bus duodama ir perbėgti. Faktiškasis sprendimas toks — abidvi k-dos diskvalifikuojamos, nes jos prasilenkė estafetės bėgimo reikalavimams — nepaėmė lazdelių, už ką atsako k-dų kapitonai, bet teisėjų sprendimas užskaityti, kai bėgikai tą perdavimą lazdelių atliks rankos palytėjimu ir be perdavimo peržengimų, priimtinas. Pakartota estafetė įrodė jų teisingumą, nes vietos nepasikeitė ir čia buvo parodytas gražus teisėjų gestas, kur apeinant paragrafų raidę rastas abiejų vienetų įvertinimas.

PLAUKIMAS IR LAUKO TENISAS

Labai sveikintina naujoji vandens sporto varžyba — plaukimas. Tegul savo pirmuoju debiutu ir negausus ir tik su viena "primadona" moterimi, kuri buvo keturguba meisterė, bet labai džiugus reiškinys mūsų sportiniame rungtyniavime. "Perkūno" plaukikė Martinaitytė jau ganėtinai apsipratusi baseine ir pats plaukimas dalinai išlygintas, žinoma, toli gražu ligi reikiamo kojų darbo, pilno aktingumo rankų veiksmuose. Patys veiksmai judėsio dar per daug skubūs — per trumpi ir nesimato tolydinio slinkimo. Šiaip, visa M-tės povyza tikros plaukikės.

Iš vyrų išskirtinas Giedraitis (Hamiltono Kovas), kuris turi lygų ritmišką judėsį, gana gražiai dirba rankomis, tik kojų darbas yra per daug iš kelių (turi eiti iš klubų), kas trukdo sunkiau išsilaikyti reikiamoje plokštumoje, atseit, per giliai kūnas randasi vandeny. Nors visų plaukikų pasekmės silpnos, bet pradžia teisingos mokyklos yra sveikiausias laidas į pažangumą. Posūkiai dar žymiai šlubuoja, o plaukimui didelis minusas.

Lauko teniso rungtynes str. autoriui neteko stebėti, todėl apibūdinimą ir išvadas pateikiu vieno buv. mūsų meisterio: "Pažanga matosi, bendru mastu, bet paskirų iškilesnių žaidėjų, kurie prilygtų buvusiai mūsų klasei Lietuvoje, dar neturime. Ypatingas dėmesys į jaunąjį prieauglį veikiai pakels žaidimo klasę ir tuo praturtins lauko teniso populiarumą. Sąlygos šios srities plotė gana palankios, reikia tik noro ir pastangų".

Naujieji meisteriai 1955 m. išsirikiavo tokia eile:

Vyrų kl.: Žukas (Toronto Vytis),

Moterų kl.: — Oželytė (Chicagos Perkūnas),

Mišraus dvejeto: — Andrijauskas-Oželytė,

Vyrų dvejetas: — neužbaigtas dėl tamsos.

NELEISTINI REIŠKINIAI

Štai, lengv. atl. varžybose Vygantas, kaip jaunius dalyvavo vyrų ir jaunių bėgimo rungtyse. Pirma, joks jaunius neturi teisės vyrų kl. rungtyse dalyvauti, o antra ir mūsų pačių žaidynių programoje jauniams nebuvo 1500 m. bėgimo, todėl ir pelnyti taškai privalo būti varžybinio komiteto atitinkamai pertvarkyti. Ar tas buvo sąmoningai padaryta, sunku tikėti, bet jei klaida praėjo nepastebimai, tai atitaisymas, nors ir pavėluotas, nežemina vykdytojų. Taip pat plaukimo metu vienam plaukikui baigiant rungtį, staiga įšoko į plaukimo taką "pagelbininkas" ir pats vos beišsilaikydamas vandeny, ragino "ant laiko". Juk už tokius dalykus tikrasis dalyvis diskvalifikuojamas ir kaimynas-draugas atlieka tik meškos rolę. Teisėjai tą pastebėjo, bet pastaba ir kartu paaiškinimas galėjo būti ir kitų varžybų metu paskelbtas, o "talkininkas" įsakmiai įspėtas.

Sekančioje šio skyrelio laidoje, reziumuodami bendras išvadas, baigsime žaidynių reportažą. (B. d.)

VARŽYBŲ LAUKE

Rugsėjo 4 d. Bonnoje pasaulio rekordistas Heiz Fuetterer pagerina Europos rek. 200 m. bėgime į 20,6 sek. Senasis-pernykštis, irgi jo paties, buvo 20,8 sek. Pažymėtina, kad Vokietijos p-bėse šiais metais savo klubo mokinio šiame nuotoly buvo paliktas II vietoje (21,4 s.).

* * *

Tarptaut. lauko teniso turnyre Baden-Badene vyrų vienetą laimėjo amerikietis Budge Patty, baigmėj nukirtęs italą Fausto Gardini. Čekas Drobny ir italas Orlandini buvo atkopę į pusiaubaigmę.

* * *

Maskvos futbolo vienuolikė Dinamo rugs. 4 d. Milane nugalėjo italų meisterį 4:1.

* * *

Britų salyno rugby ekipa nugali pasaulio meisterį Pietų Afriką 9:6.

* * *

Tarptaut. lengv. atl. rungtynėse Varšuvoje R. Vokietijos bėgikas Hermann 1500 m. prabėgo per 3:42,6 min., 0,4 sek. geriau negu tikrasis V. Vokietijos rekordas.

* * *

Latvis Valdis Jassis (dabar jau Vokietijos pilietis) Vokietijos lengv. atl. p-bėse ieties metime pasiekė 61,81 m. ir liko 7 vietoje.

* * *

Vokietijos p-bėse Marathono nuotolį (42,195 klm.) bėgo 82 dalyviai. Taigi vienoje sunkiausioje disciplinoje veik dvigubai daugiau sportininkų, negu mūsų žaidynėse visų lengv. atl. rungčių. Ir vis dar nepaliaujame liaupsinę save "entuziastais", kai to vardo neverti nė vienos raidės.

* * *

Štai vieno sportininko medicinos studento dviejų sezono metų lengv. atl. dešimtkovos duomenys: (11,8; 6,20; 11,04; 1,76; 51,8 s.; 16,6; 30,73; 3,15; 52,04; 4:56,8). Sumoje duoda 5266 tšk. Tai mūsų tinkamiausiems vyrams — Adamkavičiui, Vodopalui ir Liutkevičiui — 1956 m. uždavinys: surinkti nors 5000 tšk., nes dalį rungčių jie jau turi savo naudai, o kitas tepasiryžta atsiekti. Žiūrėsime, ar kuris nors bus linkęs į šį paskatinimą, nes visi trys studentai tegul pasimoko ir iš kitos tautos studento sportinio darbštumo.

— Vokietijoje 683 lietuviai džiovininkai laukia mūsų pagalbos. Aukokime jiems šio vajaus metu!

Cleveland, Ohio

Bendruomenės aukos

Bendruomenės apylinkės valdyba rugp. 26 d. posėdy paskyrė $70 lituanistinės mokyklos L. Sagio vadovaujamos tautinių šokių grupės įvairioms ryšium su parengimais susidariusioms išlaidoms apmokėti ir $50 Neringos skaučių tuntui.

Išteka bendruomenės valdybos sekretorė

Rugsėjo 10 d. šv. Jurgio bažnyčioj susituokia bendruomenės apylinkės valdybos sekretorė Stasė Rambutytė su lietuvių studentų sąjungos Clevelando skyriaus pirm. Jonu Kazlausku. Apylinkės valdyba abiem jų naujo gyvenimo kelyje linki daug laimės ir džiaugsmo ir tikisi, kad abu ir toliau pasiliks aktyvūs lietuviškoje veikloje.

Pasitraukė iš apylinkės valdybos

Edv. Steponavičius, apylinkės valdybos vicepirmininkas finansinei ir ekonominei bendruomeninės veiklos sričiai, rugp. 25 d. raštu pasitraukė iš valdybos. Į valdybą kviečiamas kandidatas žurn. Vyt. Braziulis.

Vakaras lietuvių veikėjams pagerbti

Clevelande turime nemaža senosios emigracijos lietuvių, kurie atsidėję dirbo Lietuvos ir lietuvių tautos labui: veikė įvairių draugijų bei klubų valdybose, dalyvavo komitetuose aukoms rinkti, važinėjo Lietuvos reikalais įvairiose delegacijose, Lietuvos reikalus gynė raštu bei žodžiu ir t. t. Yra kilęs sumanymas juos visus prisiminti ir tinkamai pagerbti. Jį vykdyti imasi bendruomenės apylinkės valdyba. Jau atliekami parengiamieji darbai. Vakaras įvyks spalio mėn. **LB inf.**

— Kas miręs, o negimęs? — Atsakymas MĮSLIŲ KNYGOJE. Knygą gausite **Naujienose** tik už $1.00.

Shamokin, Pa.

Perkrausto apavų fabriką iš New Yorko į Shamokin, Pa. Veža traukiniu ir sunkvežimiais. Netrukus pradės dirbti. Gamins naujos mados moteriškus batukus. Dirbs beveik vieni vyrai. Iš karto pradės dirbti su 125 darbininkais, vėliau priims daugiau. Tai įmonei perkelti miestas prižadėjo surinkti $300,000. Iki šiol surinkta tik $109,000. Dar tebe-renkama. Bet kažin kodėl neprisideda bankai, kurių čia yra šeši.

Ardo labai didelį, seną ir baigiantį griūti pastatą. Statys naują ant keturių sklypų, rodos, 5 aukštų moderniška namą, prie Lincoln ir Market gatvių. Bus tai draudimo įstaiga.

J. D. Taunis

Miami, Fla.

Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo choras rengia koncertą sekmadienį, rugsėjo 11 d., klubo salėje, 3655 N. W., 34 St., Miami.

Prašome visus floridiečius atsilankyti, nes visas pelnas bus nusiųstas į tas valstybes, kur mūsų broliai, sesutės nukentėjo nuo šio baisaus potvynio.

Elena Verbela

Lengva paskelbti skelbimą Naujienose

Paprastą **"Classified"** skelbimą labai lengva paskelbti NAUJIENOSE. Jis reikia aiškiai parašyti ant lapo popieriaus ir pasiųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
Chicago 8, Illinois.

Reikia apskaičiuoti, kad laiškas laiku pasiektų dienraštį.
Kas nesuspėja laiško parašyti skelbimą gali pranešti telefonu. Reikia paskambinti **HAymarket 1-6100**, pasakyti, kad norite paskelbti skelbimą ir pranešti skelbimo turinį. NAUJIENŲ tarnautojos jį užrašys ir suteiks visas reikalingas informacijas.
Skelbimai turi pasiekti dienraštį **prieš 4 val. vakaro**, jei norite kad būtų išspausdinti rytojaus NAUJIENOSE. Šeštadieniais skelbimai priimami **iki 12 val.** Sekmadieniais — **iki 11 val. ryto**

— Savo auka palengvink sesėlių sunkias tremties dienas!

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai angliską žodyną. Kaina—$14.00 Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųsite $14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

DAnube 6-6887
DAINA TELEVISION
PARDAVIMAS-TAISYMAS
3130 S. HALSTED

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

JONAS GRADINSKAS
Televizijos, Radio, Patefonų Taisymas
"PASKAMBINKIT PRIEŠPIET — ATVAŽIUOSIM POPIET"
J. G. Television, 944 W. 35th Place
Telefonas FRontier 6-1998
Pas lietuvį — ir geriau ir pigiau!

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas
Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

TONIKAS VIDURIAM

Čia yra naminė gyduolė: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, pūslės ligų, širdies supykimo, šiurpuliavimo, prešalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja $4.00.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST
Chicago 29, Illinois

Mes mokame 3½%
MIDLAND Savings and Loan Association
INSURED UP TO $10,000
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!
TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN.
SAVINGS INSURED UP TO $10,000
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
pataria:
1. Nepraleiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykit nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.
2202 W. CERMAK ROAD
VIrginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.
Chartered and Supervised by the U. S. Government
ĮŠTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma.

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING
IS TOLI IR ARTI
(Nauji dideli traukai - Naujausi kraustymo įrankiai
Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Wallbrook 5-9209

Vieta, kur tikrai gali puikiai praleisti vakarą baltai apklotų staliukų ir žvakučių apšviestoje lietuvių vedamoje
ZEP'S RESTAURANT & LOUNGE
1522 WEST 51 STREET
RESTORANAS-KAVINĖ-COCTAIL LOUNGE

Lietuviški bei vietiniai gardžiai pagaminti valgiai. Labai maloni atmosfera — vėdinama šaltu oru. Kur rasi Chicagoje lietuvišką užeigą — kavinę, kur 4 vakarus savaitėje TREČIADIENIAIS, PENKTADIENIAIS, ŠEŠTADIENIAIS IR SEKMADIENIAIS grotų puiki muzika, prie kurios galėtum smagiai pasišokti.
Kavinė atidaryta kasdien iki 4 val. ryto, o šeštadieniais iki 5 val. ryto.
Specializuojamės ir puiniu uždarais baliais: gimtadienių, vedybinių sukakčių ir kitomis progomis. Galima rezervuoti su valgiais, gėrimais, muzika ir patarnavimu.
Atvykite, tikrai nesigailėsite praleidę vakarą pas mus.
VALĖ IR VLADAS VAITEKUNAI.

Skaitykite "N-nas"

DR. JONAS ADOMAVIČIUS

Kazimierietė Chicagai dusulį lengvina, o lietuvis pats sau išeitį suranda

Šiandien irgi bent kelioliką minučių pasikalbėsim su mums pažįstama jau Švento Kazimiero Seserų auklėtine, medicinos technike, alergiškų ligų tyrinėjimo duomenis demonstruojančia gydytojų suvažiavime Chicagoje.

— Taip gražiai mes anądien aptarėme įvairius mūsų alergiškų ligų sukėlėjus. Įdomu būtų sužinoti, kokios jūsų žinios, po tokių pagrindinių tyrinėjimų, apie kelius, kuriais tie mūsų alergiški priešai mūsų kūnan atkeliauja? — gilinaus į vieną įdomesnių medicinos problemų.

— Medžiagos, alergiškus susirgimus sukeliančios žmoguje, kaip jau žinom, alergėnais vadinamos, — pradėjo medicinos technikė. — Yra žinomi penkeri keliai, kuriais tie mūsų priešai keliauja, kol jie mūsų sveikatą sugriauna.

Visų pirma tie mūsų sveikatos priešai gali būti *įkvėpti* — tai dulkės, dūmai, žiedadulkės bei pelėsiai. Alergiškos medžiagos gali būti ir *nurytos*, kaip pvz. maisto produktai, gėrimai bei vaistai. Kiti mūsų priešai pirm, negu mus susirgdina, pasirenka palietos (kontakto) kelią. Šiuo keliu susirgdina mus rūbai, kvepalai, industrijoje bei namų apyvokoje vartojami chemikalai. Mus susirgdiną vaistai gali pasirinkti injekcijos pavidalo kelią. Pagaliau mes galim susirgti alergiška liga turėdami uždegiminį židinį savam kūne. Tokio kiauro danties šakny esąs bakterijų maišelis gali mumyse alergišką ligą užžiebti.

Ant dūstančio čikagiškio odos šimtai medžiagų išbandoma

— O kaip jūs su sunkiai astma sergančiu vaiku tvarkotės? klausiu brunetę, buvusią kazimierietę, savo ir jos odos bandymo duomenų belaukdams.

— Mes pirmiausia, — vėl pradėjo užkalbintoji, — stengiamės susekti, kokios medžiagos sukėlė astmą. Mes bandome šimtus medžiagų, besirandančių ligonio aplinkoje. Joms jautrumą mes tiriame ligonio odos įdrėskiman jas įtrindami. Galimai patikimą ligos istoriją surinkus, ligonį apžiūrėjus ir visus reikalingus mediciniškus tyrimus atlikus, tenka ligonio odos jautrumą minėtu įdrėskimo būdu (cutan) tirti. Tyrimas, nors nesudėtingas, bet nepigus. Dviejuose puslapiuose telpa vien bandomų medžiagų vardai. Ir kokių jų ten nėra! Visų pirma bandoma žiedadulkės (pollen). Bent dešimties medžių — ąžuolo, topolio, klevo bei skirpsto ir daugelio kitų žiedadulkės sergančiojo odon įtrinamos. Toliau, bent aštuonios pašarinės žolės, daržovės bei javai, kaip motiejukai, vaisinių sodų žolės, kanapės bei kukurūzai, tuo pačiu būdu išbandomi. Dar bent penkiomis piktžolėmis pagal reikalą ir kitų augalų žiedadulkėmis žmogaus odos jautrumas ištiriamas.

Nepaliekamos neištirtos ir visokios ore besirandančios dulkės (inhalants). Bandomos namų dulkės, milijoną ar dešimtį tūkstančių kartų atskiestos, įvairūs pelėsiai, įskaitant mums žinomą peniciliną gaminantį pelėsį, net grybai su ūkininko aplinkumoje besirandančiomis dulkėmis nepamirštama tirti. Daržinės, kiaulidės, vištidės dulkės bei kitos kitokios kitus darbus bedirbant atsirandančios pabiros išbandoma.

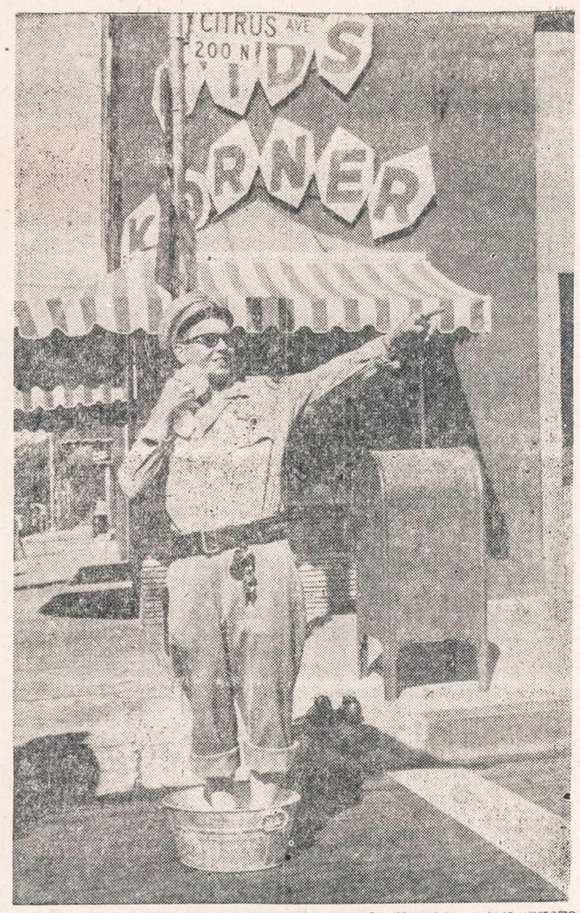

UNITED PRESS TELEPHOTO

Jau trečia diena iš eilės Kalifornijią svilina rekordiniai karščiai (virš 100 laipsnių F). Covina, Calif., policininkui, tvarkančiam judėjimą svarbiausioje miestelio gatvėje, to jau buvo perdaug. Jis pasistatė indą šalto vandens gatvės viduryje ir į jį sumerkė kojas.

Dar ne galas. Išbandoma odos pridėčkų nuotrupos (epidermals). Bent dešimtis įvairių gyvulių plaukų bei kailių ištiriama. Katės, kiaulės, ožkos bei triušio plaukai su avies vilnom išbandoma. Lapės, šermonėlio bei šeško, nuo kurio indėniškai vadinamo ir mūsų Chicagos miestas vardą gavo, kailiai išmėginami. Toliau, alergiška liga sergančiojo jautrumas tiriamas visai eilei maisto produktų. Viščiuko, kąlakuto bei triušio mėsa išbandoma. Vėžių kakleliai su silkės uodegute bei kava su arbata tirti nepamirštama. O kur dar visa eilė daržovių, vaisių, uogų bei kitų neregėtų gardumynų čia be perstojo žmonių vartojamų! Ir jiems mūsų odos jautrumas išmėginamas.

Pagaliau ateina eilė visokiai mišrainei žmogaus jautrumą ištirti. Sėmenims, šilkui, tabakui, arklio serumui, gumiarabikui, beveik čia kiekvieno vartojamai "kastorkai" — ricinos aliejui su visa eile kitų prašmatniausių medžiagų sergančiojo alergiška oda išbandoma.

Už dolerį vienuolika uncijų alergijos

Tyrimas turi būti pilnas — visoms medžiagoms su kuriomis sergąs susiduria, sergančiojo oda turi būti išbandoma. Kitaip verčiau tyrimo nepradėti — baigė gerai su alergiškom ligom susipažinusi kazimieriečių auklėtinė, o lietuviui gydytojui visas alergiškas vargąs prieš akis stojos.

Jis rankose lietuvišką dienraštį turėjo, o jame aiškia lietuvių kalba skelbiama buvo: "... Išsiųskite paštu šį kuponą šiandien su vienu doleriu, o mes jums atsiųsime nuo galvos skausmo, skilvio sutrikimo, nervingumo, gazų, miego bei apetito praradimo, kurį sukelia tingus vidurių išsivalymas arba užkietėjimas, kiekvienam šeimos nariui per su viršum 85 metus išvystytą mokslinę formulę — ne vieną ar dvi, bet *aštuoniolika* žoliųšaknų ..." Taigi, čia tau, lietuvi, tik už dolerį siūloma gyva alergija. Tik už dolerį! Pamanyk, kaip pigiai tave apsiima susirgdinti! Ir dar kaip švelniu būdu už tavo pinigus tau liga peršama. Ir įperšama, nes kitaip biznierius lietuviškam laikraštyje savų "monelstvų" negarsintų. Ir tai jau 85 metai daroma, lietuviškas prakaitas niekais laistoma! Ir niekas nė žodelio dėl to taip aiškaus mūsų nesusivokiančių medicinoje žmonelių išnaudojimo. Niekam nerūpi, kad tu tų aštuoniolikos įvairių niekų mišrainę sukirtęs tokią alergiją gausi, kad nė šimtai minėtų tyrimų, kazimierietės ant tavo odos atliktų, susekti nevalios. O nesusekus tave susirgdinusios medžiagos, joks gydymas nebus sėkmingas. Tu tada kriunėsi, dusi, nuo vieno gydytojo pas kitą lėksi, o pagalbos reikiamos taip ir negausi. Mat, ne visada bus lengva susekti, kokį "biesą" tu būsi už aną vieną dolerį nusipirkęs ir surijęs. O jis ir tik jis gali kartais tavo dusulio priežastis būti. Žinoma, tau nė į galvą neateis, kad tu šimtmetiniais monais save į kapus varai, net aštuoniolika nežinomųjų žolių — galimų alergėnų sudorodamas.

Tu pats save ganyk — tada ir kiti tau pagelbės

Čia visokių biznierių pasitaiko ir ne mūsų reikalas ir galia aniems burnas užčiaupti. Vieno vienintelio tu, brolau lietuvi, niekad nepamiršk — kol tu tikru susipratusiu lietuviu, kaip geram Amerikos piliečiui būti pridera, netapsi, tol nesąžiningas biznierius, vilose, lietuviško prakaito jam sulipdytose, gyvendams, ties dūstančiu tavim, kaip Fauste Mefistas ties kenčiančia Margarita, kvatos. Jis visai ne tik tavim jau luošu likusiu nesirūpins, bet dar ir tavus lietuviško charakterio netekusius vaikus savosna pinklėsna patraukti stengsis.

Nepaprastai svarbu čia mums lietuviškos galvos neprarasti. Tegul nė vienas lietuvis į anų vertelgų mums paspęstus tinklus neįlenda! Jau be to tuzinai bėdų-vargų lietuviškus pečius neišvengiamai slėgia. Argi apsimoka už savą pinigą dar keletą anų ant savos pavargusios kupros užsikrauti!

Pasisekimas didina draugų skaičių, o nesėkmė juos bando. —Anonimas.

Tikrieji draugai, kada mums sekasi, lankosi tik pakviesti, bet jei mus ištinka nelaimė—ateina be pakvietimo. —Theophrastus.

Draugo netekimas yra nelyginant kūno dalies praradimas, laikas gali užgydyti žaizdą, bet negali sugrąžinti to, kas prarasta. —Robert Southey.

ĮVAIRENYBĖS

* * *

— Amerikos pramonėje pradėta vartoti mašina, mechaniški "smegenys", kuri gali "atsiminti" 2,000 dešimties skaitlinių numerius ir juos surasti per mažiau negu vieną tristūkstantąją dalį sekundės.

— Techniškoms priemonėms ištobulėjus, darbininkų produktyvumas padvigubėjo per paskutiniuosius 50 metų. Ką vidutinis darbininkas 1900 metais padarydavo per vieną valandą, šių dienų darbininaks gali padaryti per 23 minutes.

—Mieste važinėjimas automobiliu daug kainoja. Apskaičiuota, kad jeigu iš dabar privalomų sustojimų per dieną 10 būtų išskirta, per 12 mėnesių kiekvienas motoristas sutaupytų tiek pinigų, kad pakaktų sumokėti metiniams gazolino mokesčiams (taksams).

— Žmogaus kūnas, apskaičiuota, yra sudarytas iš 10,000,000,000,000,000,000,000,000 atomų.

— Sioux City, Iowa, teisėjas paskelbė, kad miesto tarybos potvarkis, draudžiąs vyrams merkti moterims akį, ar kitokiais būdias daryti ženklus rodančius norą susipažinti, yra nesuderinamas su konstitucija, kaipo varžąs kalbos laisvę.

—Veterinarijos gydytojas Pasadena, Calif., pranešė, kad nei vienas iš 30 gydomų šunų buvusių jo name nepabudo ir ne neamtelėjo, kada plėšikas įsilaužė į jo raštinę ir pavogęs $50 pabėgo.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS.

IŠĖJO ANTRAS METRAŠTIS

Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija išspausdino

ANTRĄJĮ LITERATŪROS METRAŠTĮ

Jame yra prof. V. Krevės-Mickevičiaus, prof. Igno Šlapelio, Dr. V. Maciūno, Dr. P. Joniko, Dr. K. Griniaus, prof. Vl. Stankos ir kitų darbai.

Metraštis yra 363 psl. Kainuoja $3.00. Knygų pardavėjai gauna nuolaidą.

Metraščio reikalais rašykite:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

VINCAS KRĖVĖ MICKEVIČIUS

visų laukta Chicagos Lietuvių Literatūros Draugijos leidžiama knyga, jau išspausdinta.

Knygoje yra mūsų žymiojo rašytojo biografija, jo kūrybos vertinimas, taip pat du dar niekur nespausdinti jo kūriniai. 188 pusl. Kaina $2.00. Platintojams duodama nuolaida. Kreiptis į

NAUJIENAS
1739 S. HALSTED STREET,
CHICAGO 8, ILLINOIS

Tikslus Suderinimas

Jūsų sveikatos reikalams geriausiai patarnauja moderni vaistinė, kuri privalo turėti:

pilną sandėlį geriausių vaistų, naujausius medicinos išradimus, tobulai įrengtą ir tiksliais instrumentais laboratoriją, patyrusių farmaceutų štabą.

Mums malonu pranešti, jog mūsų vaistinė kaip tik turi tokį pilną suderinimą.

Jeigu jums reikia bet kokių vaistų arba paruošti receptą, ką jūs negalite padaryti savo apylinkėje — praneškite apie tai mums ir pirmuoju paštu jūs gausite tai, ko pageidaujate.

UNION DRUG CO.
The REXALL Store
35th and HALSTED STREET
(Šiaurrytinis kampas)
Telefonas: YArds 7-6917
CHICAGO 8, ILL.

Atdara kasdien nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro, o sekmadieniais nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro.
Rašyti galite jūsų gimtąja kalba.

SAUGI - PATIKIMA

Universal Savings

Pastatyta ant tvirtų pamatų

32 metus tarnavome Jums ir Jūsų kaimynams. Didžiuojamės, sudarę didelę taupytojų šeimą, kurią noriai aptarnaujame. Kreipkitės į mus savo finansiniais reikalais. Jums bus suteikta draugiška, žinančio žmogaus pagalba.

Universal Savings sąskaitų dividendai, mokami kas 6 mėnesius, šiuo metu yra aukštesni, negu kitur.

Esame Federal Savings ir Loan Insurance Corporation narys.

Santaupos apdraustos iki $10,000.00

Universal Savings
& Loan Association
1800 SOUTH HALSTED STREET
Chicago 8, Illinois

UNION APPLIANCES *has it!*

NEW SCHICK "25"

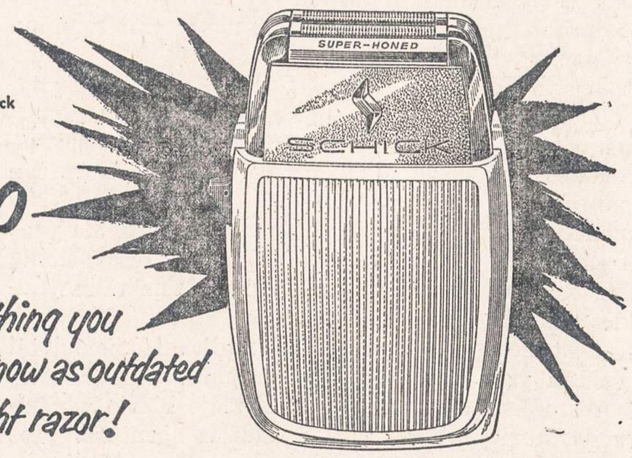

New Schick "25" complete with black and silver Caddie Case

29.50

makes anything you shave with now as outdated as a straight razor!

Your face never had it so good — or so close! This new Silver Jubilee shaver by Schick, inventors of electric shaving, shaves you so close it leaves nothing but a smile on your face!

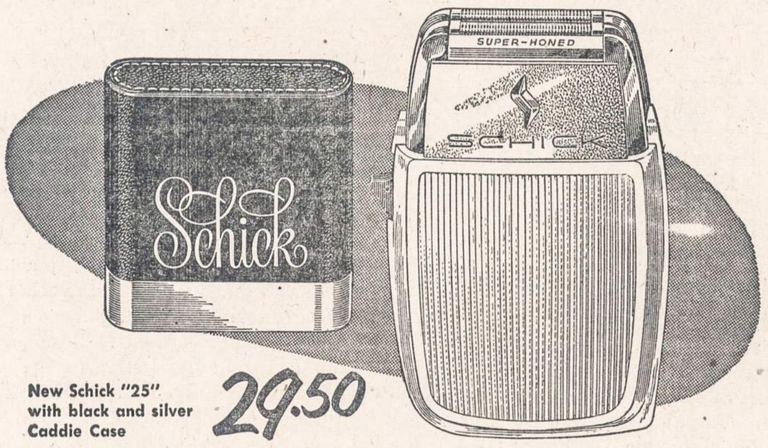

New Schick "25" with black and silver Caddie Case 29.50

Here's the world's newest and finest shaver by Schick — inventors of electric shaving. It gives the closest shaves in the history of the face — for these 3 reasons, exclusive wtih Schick:

1. **Super-Honed Heads with New Sharpness.** Honed and finished to a sharpness unmatched by any other shaver. Never pull or pluck.
2. **Curved Combs with New Precision.** Curved shape presses down skin for gentle shaves. Comb guides each whisker into place no matter which way it grows.
3. **Hi-Power Motor with New Perfection.** Snap it on with a touch of the switch. World's most powerful motor for its size. More than enough power to shave the toughest whiskers.

save 5.00

Trade in your old electric shaver — any make or condition — on a new Schick "25". With trade-in you pay only 24.50

try it on our 14 day money-back plan

UNION APPLIANCES
40 So. Clinton Street DEarborn 2-4838
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Smulkusis Biznis

Jungtinėse Amerikos Valstybėse priskaitoma 4,200,000 įvairių įvairiausių biznio įstaigų. Apie 4,000,000 tų įstaigų verčiasi smulkiu bizniu. Tokiu būdu stambaus biznio įstaigų priskaitoma tik apie 200,000.

Bet jeigu stambusis biznis nebūtų kontroliuojamas ir turėtų visiškai laisvas rankas, tai jis per trumpą laiką, taip sakant, užsmaugtų smulkųjį biznį. Vadinasi, tūkstančiai ir tūkstančiai įvairių smulkaus biznio įstaigų turėtų likviduotis ir užsidaryti.

Smulkiajam bizniui nėra lengva palaikyti konkurenciją su stambiuoju bizniu. Tatai ypač galima pastebėti maisto srity, kur per paskutiniuosius kelis metus vis didesnis ir didesnis mažų maisto krautuvių skaičius likviduojasi.

Kaip duomenys rodo, 1937 m. vadinamosios grandinės maisto krautuvės parduodavo vieną trečdalį maisto produktų, o du trečdalius parduodavo smulkiosios krautuvės.

Nuo to laiko grandinių maisto krautuvių biznis žymiai padidėjo: iš savarankiškų mažų krautuvių jos paveržė dar 20 nuošimčių biznio. O tai reiškia, kad didelis skaičius mažųjų maisto krautuvių turėjo užsidaryti, nes jos negalėjo atlaikyti konkurencijos.

Panašūs dalykai reiškiasi ir kitose biznio srityse, nors ne tiek ryškiai. Kaipo taisyklė, smulkiajam bizniui nėra lengva išsilaikyti, kur stambusis biznis gali nevaržomai plėstis.

Kad stambusis biznis negalėtų visiškai užsmaugti smulkųjį biznį, savo laiku buvo išleistas vadinamasis Shermano prieštrustinis įstatymas, kuris draudžia stambiosioms korporacijoms susijungti ir paskui kontroliuoti kainas prekėms ir dirbiniams. Tas įstatymas keliais atvejais buvo taisomas, nes nuolat iškildavo naujų problemų, kurių įstatymas nenumatė.

Dabar ir vėl eina judėjimas, kad prieštrustinis įstatymas būtų žymiai pakeistas. Pats savaime suprantama, jog stambiosios korporacijos ir bizniai deda visas pastangas, kad iš to įstatymo būtų pašalinti varžtai, kurie neduoda jiems laisvai veitki.

Smulkiojo biznio atstovai, žinoma, irgi budi. Jie ypač yra susirūpinę pasimojimu pataisyti kongreso priimtą Robinsono-Patmano aktą, kuris nustato tam tikras taisykles bizniui vesti.

Kai smulkiuoju bizniu verčiasi milijonai žmonių, tai ir valdžia yra priversta juo susirūpinti. Štai 1953 m. kongresas įsteigė vadinamąją Smulkiojo biznio administraciją, kuri yra savo rūšies valdžios agentūra. Tos agentūros pareiga yra žiūrėti, kad smulkusis biznis pasilaikytų ir klestėtų, nes nuo to biznio priklauso milijonų žmonių ekonominė būklė.

Smulkiojo biznio administracija šiomis dienomis paskelbė, jog per paskutinius metus smulkusis biznis tiesiog klestėte klestėjo. Bet smulkiojo biznio atstovai reiškia visai kitokią nuomonę: senato komitetui jie nurodė, jog pernai likvidavosi daugiau smulkiųjų biznių, negu užpernai. O jeigu kongresas sušvelnins antitrustinį įstatymą ir Robinsono-Patmano aktą, tai tada smulkusis biznis tikrai susilauks skaudaus smūgio, kurio pasėkoje gali įvykti rimta krizė.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

10 metų nuo Japonijos kapituliacijos, USS Missouri laive pasirašymo praėjus, svarbiausieji dokumento signatorai iš abiejų valstybių, Japonijos užsienio reikalų min. Mamoru Shigemitsu ir JAV gen. Douglas MacArthur susitinka New Yorke draugiškesnėmis aplinkybėmis. Japonijos ministeris šiuo metu vizituoja Ameriką.

Apžvalga

PABALTIJO VALSTYBĖS IR GENEVOS KONFERENCIJA

"Skaitytojai rašo" skyriuje The Christian Science Monitor išspausdino Osvalds Akmentins, Latvių spaudos draugijos Amerikoje sekretoriaus, laišką ryšium su įvykusia Genevoje Keturių Didžiųjų viršūnių konferencija.

Savo laiško pradžioje Akmentins pažymi, kad latviai, lietuviai ir estai pasiuntė daug telegramų ir laiškų prezidentui Eisenhoweriui ir Britų premjerui Edenui, prašydami, kad Keturių Didžiųjų konferencijoje būtų bent aptartas, jei nenutartas, Pabaltijo valstybių ateities likimas.

Kaip daugelis kitų Sovietų pavergtų tautų, pabaltiečiai reikalauja, kad rusai pasitrauktų iš jėga ir apgaule užimtų teritorijų.

Kokių rezultatų davė tie prašymai. Absoliučiai jokių. Apie pavergtų tautų reikalavimą konferencijoje nebuvo nė užsiminta.

Pamėgdžiodamas Višinskį, sako Akmentins, premjeras Bulganinas, nesidrovėdamas melavo: jis tvirtino, kad pavergtos tautos yra pilnai patenkintos ir kad jos laisva valia įsijungė į Sovietų Sąjungą. Taip dalykams esant, tų tautų likimas esąs išimtinai Sovietų Sąjungos reikalas.

Ir Vakarų vadai neprabilo po Bulganino kalbos, nors jie gerai žinojo, kokiomis priemonėmis Sovietai tas tautas pavergė.

Sovietai terorizuoja Pabaltijo žmones, žudo juos, siunčia į Sibiro vergų stovyklas, bet tarptautiniuose forumuose visa tai yra laikoma vidaus reikalu. Kokiam tad tikslui buvo suorganizuotas tarptautinis tribunolas Nürnberge? — klausia Akmentins. Ar persekiojimas Pabaltijo žmonių yra mažesnis tarptautinis nusikaltimas, negu persekiojimas žydų hitlerinėje Vokietijoje? Ar vergų stovyklos Sovietų Rusijoje nėra didesnės, negu jos buvo nacių Vokietijoje?

Baigdamas savo laišką, Akmentins rašo:

"Kai Latvijos spaudos atstovas Genevos spaudos konferencijoje kreipėsi su tokiu klausimu: 'Leiskite man pirmiausia, kai civilizuotas pasaulis laukia tikros ir patvarios taikos, paklausti, kokis yra Keturių Didžiųjų nusistatymas Pabaltijo valstybių klausimu, kai visiems žinoma, jog tos valstybės yra Sovietų Rusijos okupuotos', - drąsusis klausėjas buvo iš spaudos konferencijos pašalintas ir atiduotas šveicarų policijai. Policija jo neareštavo, bet daugiau nebuvo leista statyti klausimų ryšium su buvusiomis laisvomis Pabaltijo valstybėmis, kurioms laisvę atėmė rusai ir kurios prisidėjo prie pastatymo Tautų Sąjungos rūmų, kuriuose ir buvo laikoma ši (Keturių Didžiųjų) konferencija".

"MINISTERIŠKI" ATSIMINIMAI

Komunistų ministro atsiminimai apie veikusias Nepriklausomoj Lietuvoj ligonių kasas. — Nebuvėliai streikai Lietuvoj. — Komunistų negirdėti "pasisekimai". — Kas komunistams rašė atsišaukimus. — Jų talkininkai. — Smagu prisiminti. — Kas beliko dabar. — Kur dingo ligonių kasų savivalda.

1.

Ne betkas, o pats Tarybų Lietuvos aukščiausio sovieto deputatas, maisto prekių pramonės ministeris, Elias, Maušo sūnus Bilevičius-Sarin sudėjo savo atsiminimus į "Tiesos" Nr. 174, apie nepriklausomoj Lietuvoj veikusių ligonių kasų rinkimus.

Matyti, ministras Elias Bilevičius dabar gerokai nuododžiauja Maskvos įsakymus pildydamas. Jis turi dabar laisvo laiko prisiminti tuos pereitus laikus, kai darbininkija surasdavo progą ir galėdavo pasireikšti savo veikimu, ginant savo reikalus ir kovojant dėl žmogaus laisvės, dėl jo tikresnio rytojaus. Dabar Tarybų Lietuvoj visa tai dingo, — daryk, kas įsakyta, neaušink burnos, priversi liežuvį.

Elias Bilevičius nebūtų komunistų laktose taip aukštai pakylėtas, netaptų ministru, jei jis nemokėtų, nesugebėtų meluoti, faktus iškraipyti, komunistų praeities "žygius" padailinti, ką reikia , pasaldinti, o svarbiausia, įsiteikti tiems, kurie jo karjerai naudingi ir reikalingi.

Tuo požiūriu tie "ministeriški" atsiminimai būdingi, todėl dėl jų čia šnektelsim.

2

Ministras Elias Bilevičius savo prisiminimų įvadoj kalba, kad menamai 1931 metais pakilusi didžioji darbininkų streikų banga. Jų būta visur. Streikuose dalyvavę net po tūkstantį darbininkų ir tai daugiausia streikavę prie statybos darbų. Štai Kaune net ilgai tęsėsi kepyklų darbininkų streikai. Prileiskime, kad taip buvo. O ką tai sako?

Tai rodo, kad tais metais nepriklausomoj Lietuvoj ėjo dideli statybos darbai ir pramonės įmonės buvo užverstos darbais. Darbininkai streikuoja tik tuomet, kai turi darbo. Ir tikrai tais metais buvo vedamas Kretingos — Telšių modernus plentas, buvo statomi cukraus fabrikai, Kaune ėjo sparti namų statyba, Kauno miesto vartotojų bendrovė "Parama" didino savo kepyklas. Privatūs kepėjai, komunistų padedami, kurstė "Paramos" darbininkus sustreikuoti, kad pakenktų jos darbam. Visa tai greitai išryškėjo kieno tai darbas.

Bet kaip gi Elias Bilevičiaus teigimus apie tuos streikus suderinti su Tarybų Lietuvos komunistų partijos istorijos instituto direktoriaus Šernaičio išvedžiojimais, kad Lietuvoj visuomet buvo keletą dešimčių tūkstančių bedarbių, pramonė merdėjusi, darbininkai pusbadžiai gyveno? O čia Lietuvai tokie milžiniški streikai kaip prie plento dirbusių tūkstanties darbininkų, Marijampolės cukraus fabriko — 500 darbininkų ir dar daug kur kitur. Taigi, anuomet darbininkai streikavo, kaip viščiukas iš kiaušinio kalėsi laisvėn, rūpinos geresniu gyvenimu. O dabar Elias Bilevičiui, komunistų laktose ministeriaujant, tenka gerokai nuobodžiauti, nes tokioj keistoj ministerijoj, kaip tokiu laužytu pavadinimu, maisto prekių pramonės ministerija, nėra kas veikti. Ne visuomet ir Maskva suranda ką įsakyti; gi darbininkai nepajvairina to pilkojo sovietinio gyvenimo savo streikais — nevalia. Tylėk, kentėk, būsi komunistų išganytas. Tada saldu atsiminti kas seniau buvo.

3.

Ministras Elias Bilevičius rašo, kad tokiomis aplinkybėmis buržuazinė vyriausybė nutarė 1931 spalio mėn. surengti ligonių kasų tarybų rinkimus.

Čia štai kas tenka pastebėti, ką atsiminimų autorius sąmoningai nutylį. Nepriklausomoj Lietuvoj veikusios ligonių kasos tvarkėsi savivaldybių pradu, demokratijos dvasia paremtu įstatymu. Tas įstatymas buvo 1926 m. Lietuvos seimo priimtas ir pagal jį 1927 m. pabaigoj įvyko pirmieji ligonių kasų tarybų rinkimai. 1931 m. jų tarybų kadencijoms pasibaigus, įvyko jau antrieji tarybų rinkimai, ne vyriausybės skelbti, bet pačių ligonių kasų valdybų surengti.

Suprantama, Elijai Bilevičiui nesmagu tai prisiminti, nes primena ligonių kasose buvusią vidaus demokratiniais pradais sudarytą tvarką.

4.

Ministras Elias Bilevičius skaudžiai nusikalsta tiesai ir kartu buržuazinei vyriausybei prirašo ko nebūta. Jis sako, kad ligonių kasų rinkimų metu buvo net iki 40 darbininkų susirinkimų (tur būt, reikia suprasti Kaune), į susirinkimus ateidavo net iki 500 darbininkų. O toliau jis įsidrąsinęs riečia šitaip:

"Socialdemokratų lyderiai siųsdavo į darbininkų susirinkimus ir skrajojančius mitingus savo biauriausius fašistinio tipo mušeikas. Jie dažnai nežinodavo jokio saiko savo provokacijose. Pirmiausia jie balsu šaukdavo, kas iš pasisakiusių yra komunistas ir tuo duodavo žvalgybininkams medžiagos areštui".

Čia Elias Bilevičius pasisako, kad jis yra tikras komunistinio tipo melagis.

To meto Lietuvos vyriausybė tik kentė ligonių kasas. Pirmais jų tarybų rinkimais visur daugumoj buvo išrinkti socialdemokratai. Komunistai trejetą savo "deputatų" turėjo tik Kauno miesto ligonių kasoj. Antrų ir vėliau buvusių trečių į tarybas atstovų rinkimo metu vyriausybė neleido jokių darbininkų susirinkimų ar mitingų ir tokių nebuvo ir jų negalėjo būti. Tatai socialdemokratai čia nieko dėti. Jiems nereikėjo nurodinėti, kas yra komunistai, nes komunistų tarpe visuomet buvo provokatorių ir saugumo agentų. Bet yra neginčytinas faktas, kad kai būdavo Kauno miesto ligonių kasos tarybos posėdis, tai tie trys komunistai: Feigelsonas, Šimanas ir dar vienas visuomet atsivesdavo gatvės mušeikas su savim. Šie būdavo lazdomis apsiginklavę ir sukeldavo tokį triukšmą, kad posėdį tekdavo nutraukti ir nekviestus svečius išprašyti lauk. Be to, komunistų tas trejetukas tarybų posėdžiuose taip pat elgėsi nepakenčiamai — chuliganiškai. Nors jie visi trys mokėjo lietuviškai, bet įžuliai kalbėjo tik rusų kalba. Visokiais būdais stengdavosi provokuoti posėdžius, kad nebūtų galima kas nors nutarti. Deja, į jų išsišokimus, šūkavimus, kumštimis grąsinimus niekas iš kitų tarybos narių nekreipė jokio dėmesio ir kas reikėdavo budavo nutarta.

(Bus daugiau)

Samuel Butler kartą taip nufilosofavo: "Višta yra kiaušinio priemonė kitam kiaušiniui padaryti".

— Ar jau aukojai šio vajaus metu tremtiniams gelbėti?

BRUNONAS BUŠACKIS

LAFAYETTE'AS - ŽMOGAUS TEISIŲ SKELBĖJAS

(Tęsinys)

IX. Lafayette'as ir Lenkijos-Lietuvos nepriklausomybės atstatymas

karo vado Krukovieckio įsakymų bei grafo Vorcelio raginimų skubiai vykti Paškevičiaus nuo 1831 m. rugsėjo mėn. 6 d. puolamai Varšuvai gelbėti. Neklausydamas Vorcelio patarimų susijungti su nuo Bugo Modlino kryptim žygiuojančia armija, jis karo tarybos, ypač Čartoriskio, patartas, žygiavo į pietus, austrų pasienio link, kuo jis ne tiktai nulėmė Varšuvos pasidavimą, bet nesugebėjęs susijungti su kairiajame Vislos krante stovinčiu generolu Rožickiu, įsimanievravo tokion padėtin, kad jam jau rugsėjo 16 d. su savo 15,000 korpu teko pereiti Galicijon ir būti austrų internuotam.

Šitie dideli sukilėlių pralaimėjimai, dėl kurių labiausiai buvo kaltas generolas Ramorino, dar buvo neįvykę, kai Lafayette'as 1831 m. liepos 9 d. praneša lenkams, kad jis rengiasi pastatyti laivyną Baltijos jūroj ir norėtų pradėti sukilėlių rėmimą Palangoj išsodintu desantu. Lafayette'as daro daugiau: jis bando suinteresuoti lordą P a l m e r s t o n ą Lenkijos atstatymu. Jis taip pat rašo ir švedų karaliui bei Amerikos politikams. Lafayette'o namuose Paryžiuje susirinkdavo Lenkų-Prancūzų Draugija, kurion ateidavo Dupont de l'Eure, Manuel, buvusios ekspedicijos į Graikiją vadas generolas Fabvier, rašytojai Victor'as Hugo bei Aleksandras Dumas ir kiti Lenkijos-Lietuvos draugai.

Jų ir kitų pagalba sukilėlių naudai pravedama didelė rinkliava, per kurią suplaukia daug pinigų. Pagaliau pavyksta ir savanorių ekspedicija.

Ekspedicija vyksta Baltijos jūra Palangos kryptim. Lafayette'as dėl senatvės jau pats negali dalyvauti. Bet su ja vis dėlto vyksta ir 30 prancūzų karininkų. Jų dispozicijoje yra 3,000 šautuvų ir nemaža pinigų. Deja, toji ekspedicija, kuri 1831 m. rugsėjo pabaigoje atvyko ties Klaipėda, Varšuvai kritus ir Ramorino korpui su jo štabe esančiais Lenkijos aristokratijos vadais perėjus Galicijon, randa jau visiškai beviltišką padėtį.

Kai 1831 m. rugsėjo 15 d. Paryžiun ateina žinia apie Varšuvos kapituliaciją ir kai generolas Sebastiani oficialiai apie tą įvykį praneša pagarsėjusiais šaltais žodžiais, kad vėl tvarka Varšuvoj viešpataujanti, ne tiktai Lenkijos-Lietuvos įgaliotiniai, ne tiktai Lafayette'o Prancūzų-Lenkų Draugijos Komitetas, ne tiktai Fenimoro Cooperio vadovybėje ir Lafayette'ui prisidėjus susidaręs Lenkų-Amerikiečių Komitetas yra giliai dėl tos katastrofos susijaudinę, bet ir visa Prancūzijos visuomenė tą smūgį atjaučia kaip didelę prancūzų tautinę nelaimę.

Kai Lenkijos-Lietuvos sukilimui tragiškai pasibaigus, emigrantai pradėjo per Vokietiją bėgti Prancūzijon, Lafayette'o suorganizuotiems Lenkijos-Lietuvos draugams teko nelengvesnis uždavinys pašalpų ir p a g a l b o s tiekimą organizuoti. Komitetas suorganizuoja pabėgėlių surinkimo punktus, siunčia savo atstovus į Strassbourg'ą, Metz'ą ir Valenciennes, iš kur pabėgėliai būdavo vežami į Besanco-n'ą, Avignon'ą, Bourges ir P a r y ž i ų. Lafayette'as vis turėdamas galvoje tolimesnio pasipriešinimo mintį, o taip pat ir norėdamas, kad emigracija naujų galimybių atveju turėtų paruoštus karinius dalinius, pasiūlo, kad prancūzų vyriausybė imtųsi lenkų legionų organizavimo. Tik tas jo sumanymas nepriimamas.

Tarp pabėgėlių buvo ir per Vokietiją ir Belgiją Paryžiun svetima pavarde atvykęs Joakimas Lelevelis, revoliucinės vyriausybės švietimo ministras. Buvo Paryžiuje įsisteigusi ir "Lietuvos ir Rusijos Žemių Draugija". Įsisteigė ji 1831 m. gruodyje kaip "Lietuvių Draugija". Jos pirminis tikslas buvo medžiagų Lietuvos sukilimui apsaugoti rinkimas ir lietuviško tautiškumo garsinimas. Paskui 1832 m. kovo 5 d. ji jau gavo kiek ilgesnį vardą, stengdamosi apimti ir baltgudžių, juodarusių ir Raudonosios Rusijos teritorijų — Volyniaus, Padolės ir Ukrainos žemių — gyventojus, kuriuos vadino "rusinais, rutenais ir rusniakais". 1832 m. kovo 25 d. Lafayette'as kaip tos draugijos garbės pirmininkas kalbėjo apie Lelevelį, kaip apie garsųjį profesorių, kurio paskaitos žavėdavusios lietuvių jaunuomenę savo patriotiniais jausmais, ir kuris dabar stovįs šalia jo, Lafayette'o. O Draugijos pirmininko (Cezario Platerio) vardas jam primenąs tai, jog iš jo gausios ir patriotinės šeimos yra kilusi jauna karžygė, didelio žavingumo objektas, kurios likimas šiandię sukeliąs skausmingą susirūpinimą, kuriame esama ir kiek vilties. Tuo Lafayetteas užsiminė grafaitę Emiliją Plateraitę, kuri vyriškais rūbais apsirengusi, kovėsi sukilėlių gretose šaulių kuopos priekyje ir įsigijo kapitono laipsnį, net batalionui vadovaudama. Tačiau ji, kas, matyti, jos emigracijos giminėms, o kartu ir Lafayette'ui, dar nebuvo žinoma, jau 1831 m. gruodžio 23 d. mirė, patirtų vargų pakirsta.

Po Lafayette'o kalbėjo Cezaris Plateris, Joakimas Lelevelis, Pranas Šemiota iš Gaurės, 1831 m. Raseinių apskrities partizanų vadas ir Šiaulių apskrities karinės vadovybės viršininkas, ir Leonardas Chodzka. Dalyvavo "Lietuviškoje Draugijoje" ir Antanas Pšecišev-skis, Panevėžio apskrities 1831 m. karo komisijos narys.

Atrodo, kad apie 1832 m. vidurį Lafayette'as turėjo naujų vilčių Lenkijos-Lietuvos vadavimo reikalą naujai suaktyvinti. Mat, apie tą laiką jo karbonariškoje aplinkoje buvo kilę nauji planai. Tais jų planais buvo siekiama sukelti naują demokratinę revoliuciją visoj Europoj, numatant ir Lenkijai-Lietuvai joje svarbų vaidmenį. Su tais planais buvo tampriai susijęs pulkininko Juozo Zaliwskio ekspedicijos Lenkijon sumanymas. Tos ekspedicijos tikslas buvo sukelti pavergtame krašte partizaninį pasipriešinimą, kuris turėjo būti naujo sukilimo įžanga. Prie tos ekspedicijos ruošimo prisidėjo Valerijonas Petkevičius ir Valentinas Zvierkovskis, kuris jau buvo išsiųstas austriškon Lenkijos dalin.

1832 m. lapkrityje per Godfrey Cavaignac'ą, kuris su d'Argenson, Teste, Buonarotti ir kitais karbonarais smarkiai veikė lenkų emigracijos tarpe, karbonariškasai "Comite des Amis du Peuple" vedė su Leleveliu, grafu Vorceliu ir kitais demokratiškos pakraipos emigrantais pasitarimus tos ekspedicijos reikalu. Emigracijos demokratai, priešingai kunigaikščio Čartoriskio vadovaujamiems aristokratams, tikėjosi išvadavimą pasiekti ne dinastiškai-diplomatiniu būdu ir ne katalikiška baze, bet demokratybės, socializmo ir revoliucijos būdais. Jei aristokratai dar vis, nežiūrint prancūzų valdžios atsisakymo kariauti su Rusija, dėjo savo viltis į valdžias ir į karą, tai demokratai tikėjosi pasiekti savo tikslus per tautas ir per pasaulinę revoliuciją. Nuolat Rusijos raginama imtis prieš emigrantus griežtų priemonių, prancūzų valdžia, pajutusi lenkų nerimą ir įtardama juos konspiruojant su bonapartišku pretendentu į sostą, 1832 m. pravedė atstovų rūmuose nutarimą dėl suvaržymų lenkams pasirinkti gyvenamąją v i e t ą. Ryšy su tuo įvyko aštrus incidentas su Leleveliu.

(Bus daugiau)

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA
DR. P. JONIKAS

Mano santykiai su savąja kalba

(Lyg atsiminimai, lyg apmąstymai)

(Tęsinys iš Nr. 207)

O gyvenimo eiga vis daugiau nukreipdavo mane į kairę. Septintoje klasėje jau buvau apsisprendęs socialistas, su aiškia susikristalizavusia pasauliožiūra, bet vis dėlto, kaip ir visą savo gyvenimą, visų pirma buvau ir esu lietuvis, o paskui socialistas. Mano pasauliožiūrai susiformuoti gerokai padėjo ir Augustinas Janulaitis, kuris mums, mokiniams, pateikdavo "Darbininkų Balsą" ir lietuviškų knygų.

Maskolių išmokau nekęsti nuo pat mažens; čia prisidėjo ir tėvų pasakojimai apie Kražių skerdynes, įvykusias prieš pat mano įstojimą į gimnaziją. Uriadnikai, žandarai ir apskritai maskolių policija su pristavais, ispravnikais ir kitomis bestijomis visad buvo ir lieka mano neapykantos ir pagiežos objektai. Tatai taip pat turėjo įtakos mano pasauliožiūrai susiformuoti.

Lenkų neapykanta atsirado jau man subrendus ir įsisąmoninus visas jų padarytas ir ligi šiol daromas Lietuvai skriaudas ir pūliuojančias žaizdas.

Gimnazijoj turėjau progos pagrindžiai išmokti senobinę graikų ir lotynų kalbą. (Lotynų kalba buvo dėstoma per 8 metus, kiekvieną darbo dieną per savaitę, t.y. šešias pamokas po 55 minutes, o graikų kalba per 5 metus, nuo trečiosios klasės, tiek pat pamokų per savaitę.) Patiko man jos dėl savo grožio, nors ir turėjau menką graikų kalbos mokytoją inspektorių Kochą, vokietį, bet puikų (dar mano tėvo mokytoją) lotynistą Frankeną.

Kai vėliau, jau aštuntojoje klasėje, slaptai 6 aštuntokai ir du septintokai pradėjome studijuoti lietuvių kalbos gramatiką pas mūsų bendrinės kalbos tėvą prof. J. Jablonskį, kuris 1903 m. apsigyveno Šiauliuose, laikomas ten policijos priežiūroje ir turėdamas kas savaitę policijoje registruotis, tai visų pirma krito man į akį nepaprastas lotynų ir lietuvių kalbos formų panašumas, ypač veiksmažodžių asmenavime. Tas pats imperfectum — buvau (eram), perfectum — esu buvęs (fui), plusquamperfectum — buvau buvęs (fueram), tik, žinoma, vėliau tie pavadinimai lietuviškais įvardais pakeisti. J. Jablonskis 1903 m., dėstydamas mums lietuvių kalbos gramatiką, dar vartojo būtojo, būtojo kartinio ir pan. terminų lotyniškus pavadinimus, taip pat ir linksnių: nominativus (vardininkas), genetivus (kilmininkas) ir t.t.

Tatai dar labiau paskatino mane gilintis į mūsų kalbą ir įsisąmoninti jos grožį ir turtingumą. Jablonskis sugebėjo savo (jam esant gimnazijos mokytoju, klasikinių kalbų dėstytoju nuo 1883 m. ligi 1896 m. Mintaujoje visai neįprastu) švelnumu ir santykiavimu su mumis, vaikais, kaip su subrendusiais studentais, dar labiau sužadinti mumyse savo kalbos meilę ir paskatinti ne tik jąja nuoširdžiai domėtis, bet ir pagal išgales ją tobulinti ir valyti nuo teršiančių ją neklasikinių svetimybių, visų pirma — rusybių ir lenkybių. Jablonskis buvo, gėriausia to žodžio prasme, kalbos menininkas kūrėjas, turįs milžinišką mūsų tarmių ir žmonių kalbos stebėjimo ir vartosenos bagažą, su menininko įgimta intuicija sugebėdamas atskirti pelus nuo grūdų, gyvąja žmonių kalba grįsdamas savo tvarkomąją mūsų bendrinės kalbos gramatiką. Deja, jo pamokų teklausiau tik vienerius metus.

1904 m. baigiau Šiaulių gimnaziją ir išvykau aukštojo mokslo studijų į Petrapilį, kur tik vieną pusmetį, tuoj stojęs į slaptą lietuvių studentų draugiją, galėjau studijuoti universitete, o vėliau studijavau technologijos institute, dar mokydamasis lietuvių kalbos pas studentą, paskui Vytauto Didžiojo Universiteto organinės chemijos profesorių Antaną Purėną.

1905 m. sausio 9 d. caro valdžios suprovokuotos darbininkų minios, vadovaujamos provokatoriaus popo G a p o n o, skerdynės virto pirmosios revoliucijos įvadu. Prasidėjo studentų streikai, aukštosios mokyklos laikinai sustabdė savo veiklą. Praūžė carinėj Rusijoj pirmoji revoliucijos banga, kuri, žinoma, nepralenkė ir maskolių pavergtosios Lietuvos. Visi lietuviai studentai įsijungėme į kovą su neapkenčiamu carizmu, jaunuolišku karštumu griaudami tironišką tvarką. Gyvenimas kėlė ir realius mitybos reikalavimus, o mano studentiška kišenė visai ištuštėjo: iš tėvo, kuris, sunkiai dirbdamas laisvai praktikuojančiu gydytoju, vos galėdavo suvesti galą su galu, nenorėjau ir negalėjau laukti jokios pagalbos, tad jau nuo III klasės verčiausi pamokomis ir buvau sutaupęs keletą šimtų rublių eiti mokslui aukštojoje mokykloje. Bet ir tie pinigai greitai išgaravo, kaip kamparas.

Tad, studentų riaušėms besitęsiant, nuvykau į Šiaulius, kur dienos metu versdavomės pamokomis, mokydami visokius tinginius ir apkvaišėlius, o nakties metu, gražiai įsitaisęs po pačia žandarų rotmistro nosimi įrengimą pastogėje, gyvendamas v i e n a m e kieme su žandarų rotmistro butu, turėjau vietinės LSDP organizacijos ginklų ir šaudmenų sandėlį ir primityvią rankinę lietuvišką spaustuvėlę. Po to dar teko vadovauti vietinei LSDP darbininkų organizacijai reikalingą "literatūrą" pristatant iš Vilniaus, kur darbavosi, dirbdami tokį pat darbą LSDP centro komitete ir slaptoje spaustuvėje, abu mano broliai studentai. Spaustuvėlė buvo daugiausia vartojama spausdinti atsišaukimams, kurstantiems sukilti prieš caro valdžią.

Šias proklamacijas ne tik teko spausdinti, kartais drauge su J. Šepečiu (jų platinimu rūpinosi kiti LSDP organizacijos tam tikslui skirti nariai), bet ir pačiam daugelį rašyti. Čia vėl įsitikinau, kad mano lietuvių kalbos pažinimas yra nepakankamas, kas savo ruožtu verste vertė mane savąją kalbą dar giliau studijuoti. Vienintelė mano paguoda buvo įsitikinimas, kad ne šventieji puodus lipdo; be to, rasdavau nusiraminimą ir anoje rusų patarlėje: amžių gyvenk, amžių mokykis, o vis dėlto durnas mirsi. Ypač turėjau vargo, kai reikėdavo atsišaukimuose pavartoti netiesioginę nuosaką, kurios paslaptims aiškinti J. Jablonskis skyrė nevieną paskaitą mums, gimnazistams aštuntokams. Teko nekartą pasigailėti, kad J. Jablonskio pamokos net ne visus metus tęsėsi ir kad mes, iš tikrųjų dar vaikai, lengvabūdiškai per maža tesinaudojome, dažnai vieną kitą pastabą taisyklingai kalbai, žodžiu ar raštu vartosimai, pro vieną ausį įleisdami, o pro kitą išleisdami.

Konspiratyvinis darbas reikalingas paslapties, tad ir man buvo žinomi tik kai kurie mano spausdinamų proklamacijų platintojai; ir tik vėliau esu daugiau jų pažinęs. Ir čia, emigracijoje Amerikoje, teko man pažinti puikią lietuvę, dviejų vyrų, lietuviškųjų ąžuolų, motiną p. Mižutavičienę, kuri, išsikalbėjus apie senuosius 1905-06 m. laikus Šiauliuose, nustebo sužinojusi, kad tada Šiauliuose ir Šiaulių apylinkėje platinami lietuviški atsišaukimai buvo "mano" spaustuvėje spausdinti ir daugiausia mano rašyti. O juk ji, tada jaunutė Šiaulių mergaičių gimnazijos mokinė, buvo viena uoliausių anų proklamacijų platintoja!

Žinoma, visai spaustuvėlei ir ginklų sandėliukui grėsė didelis pavojus patekti į nagus žandarų, kurie išsijuosę ieškojo Šiauliuose, darydami kratas įtartinuose butuose. Bet kam būtų šovusi galvon mintis ieškoti jų name, gretimame su jų viršininko gyvenviete? Be to, neatsirado ir mūsų tarpe išdaviko, nors vienas žymesnių anuo laiku Šiauliuose LSDP asmenų, Misius, įsipainiojęs į meilės istoriją, paskui nuėjo kreivokais keliais, tačiau vis dėlto nevirto išdaviku.

(B. d.)

Viktoras Biržiška

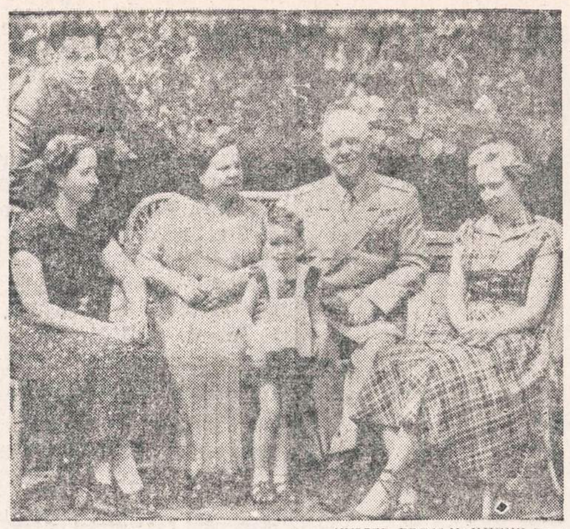

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Šį paveikslą JAV prezidentas gavo dovanų iš Sovietų maršalo Žukovo. Iš kairės į dešinę: maršalo duktė Era, draugė Žukovienė (Aleksandra Dievna), pats maršalas, jo anūkė "mažoji Saša", duktė Ella, kuri su vyru dabar leidžia medaus mėnesį. Kairėje užpakalyje stovi: Juri Aleksandrovič Vasilevsky, Eros vyras. Duktė Ella yra ta, kuriai prez. Eisenhoweris pirko vedyboms dovanas Genevos konferencijos metu.

Iš medicinos terminų

(Tęsinys iš Nr. 207)

degeneratio — degeneracija, išsigimimas, degeneration
derma — oda, skin, cutis
destillatio — destiliacija, skysčių valymas nuo priemaišų išgarinimo būdu, destillation
diarrhea — diareja, viduriavimas
dilatator pupillae — plečiamasis rainelės raumuo
diplopia heteronyma — kryžminis dvejažiūrumas
diplopia homonyma — tiesinis dvejažiūrumas
dolor — skausmas, skaudėjimas, sopulys, pain
dosis — dozė, dovis
ductus nasolacrimalis — ašarinis latakas
ecchymosis — ekchimozė, kraujosruva
eclampsia — eklampsija, apsinuodijimo būsena nėštumo metu
eczema acutum et chronicum — ūminė ir chroninė, lėtinė egzema
electrocardiogramm (Ekg) — elektrokardiograma, electrocardiogram
electrolysis — elektrolizė
electrolyte — elektrolitas
electron — elektronas
embryon — daigas, gemalas, užuomazga, motinos vaisius iki 3 mėnesių senumo, embryo
emmetropia — emetropija, tikrožiūrumas
epidemia — epidemija, maras, lykava, pvz. choleros maras, masinis susirgimas, epidemic diseases
epilepsia — epilepsija, nuomaras, puolamoji liga, epilepsy
epiphora — ašarotėkis
ersatzrhythmus — pakaitinis ritmas
erythema solare — saulės nudegimas, sunburn
ether — eteris
etiologia — etiologija, ligos priežastis, etyology
eugeni — eugenika, paveldėjimo ugdymas, jo mokslas, eugenics
eunuchus — eunukas, išdaras, skapas, eunuch
evolutio — evoliucija, raida, plėtra, evolution
exostosis — eksostozė, kaulo išauga, antauga
factum — faktas, duomuo
femur, -oris — rietakaulis
fibroma — fibroma, jungiamojo audinio navikas
fibula — fibula, blauzdikaulis
filtrare — filtruoti, košti, valyti, to filter
filtrum — filtras, koštuvas, filter
fontanelle anterior — priešakinis maumuo, anterior fontanel
fontanelle posterior — užpakalinis maumuo, posterior fontanel
glandula endocrinea — endokrininė liauka, kuri neturi išvedamojo latakėlio ir savo sekrecija lieja tiesiai į kraują, endocrine gland
glandula parathyroidea — paratiroidinės liaukos, epiteliniai kūneliai
glandula pituitaria — pituitarinė liauka
glaucoma — glaukoma, akies ligūsta būsena su pakilusiu akispūdžiu
glottis — balsaskylė, kvėpuojamosios gerklės anga
gravida — nėščia, nėščia moteris, gravid
habitus — įprotis, įpratimas, paprotys, habit
haemangioma — hemangioma, kraujagyslių navikas, hemangioma
hallucinatio — haliucinacija, juslių apgaulė, hallucination
hemeralopia — hemeralopija, vištakumas
hepar, -atis, arba *jecur, -oris* — jeknos, kepenos, liver
hernia iridis, arba *prolapsus iridis* — rainelės išvarža
heterotoperreiz — naujovietis jaudiklis
histologia — histologija, kūno organų audinių mokslas, histology
humerus — žastikaulis
humor aqueus — akies kameros vanduo
hydrogenium, H — hidrogenas, vandenilis, hydrogen
hydrophobia — hidrofobija, vandens baimė, pasiutimo liga, rabies
hydrops — vandens liga, vandenė, dropsy
hygiena — higiena, igiena, sveikatos mokslas, hygiene
hygroscopia — higroskopija, higroskopas, drėgmėrodis, hygroscopy
hyperemesis — hiperemezė, padidintas vėmulys nėštumo metu
hypermetropia, hyperopia —
hypertonia oculi — pakilęs akispūdis
aukštažiūrumas, hipermetropija
hypnosis — hipnozė, įtaiga, į miegą panašus sąmonės stovis
hypnotismus — hipnotizmas, hipnozės mokslas, hypnotism
hypochondria — hipochondrija, ligūsta, prislėgta žmogaus nuotaika, klaidingai įsivaizduota liga
hypophysis — hipofizė, pituitarinė liauka, liaukinis smegenų priedas
hypotonis oculi — žemas akispūdis
hyssopus officinalis — isopas, izopas
hysteria — histerija, isterija, nervų liga su įvairiais fiziniais ir psichiniais reiškiniais
icterus — geltligė, gelta, tulžies liga, icterus, jaundis
idiotus — idiotas, silpnaprotis, apdujėlis, apdula, idiot
immunitas — imunitetas, atsparumas ligoms, apsauga nuo antkryčio, savisauga, immunity
individuum — individas, asmuo, atskira asmenybė, individual
infectio — infekcija, apkrėtimas, apsikrėtimas, infection
inflammatio — inflamacija, įdagas, įdegimas, dėgis, inflammation
insanitas — beprotybė, pamišimas, insanity
insanus — beprotis, insane
insomnia — nemiegas, nemigas, sleeplesness
inspiratio — inspiracija, įkvėpimas, oro įtraukimas į plaučius, inspiration, inhalation, inhale
insufficientio cordis — širdies insuficiencija, yda, kliauda, trūkumas, cardiac insufficiency
intoxicatio — intoksikacija, užnuodijimas
intuitio — intuicija, vidinė nuojauta, jausminė pažintis, intuition
investigatio — tyrimas, ligonio, investigation
iridium — iridis, -džio, Ir, cheminis elementas
iritis — iritas, akies rainelės įdagas, įdegimas
iris, iris — akies rainelė
ixodes — erkė, girinė utėlė, a genus of ticks
juniperus — kadagys, ėglis

(B. d.)

Dr. K. Gudaitis

Vienintėlis būdas turėti draugą yra pačiam juo būti.

—Emersonas.

Jūsų draugas yra asmuo, kuris viską apie jus žino ir, nežiūrint to, jis mėgsta.

—Elbert Hubbart.

How to Spend That Pay Raise

If you are one of millions of Americans who have had a pay raise recently, or are expecting one in the near future, the U. S. Treasury has a good suggestion: "Put the raise in Savings Bonds." The idea is being displayed here by four pulchritudinous employees of the Savings Bonds Division in the Nation's Capital. They paraded the big poster along Pennsylvania Avenue recently when the President signed the bill to give Government employees a salary boost. However, they think the suggestion is good for everyone—union members, office workers, school teachers, doctor, lawyer, or Indian chief. The publicity-minded young ladies are, left to right: Carole Fimbres, a native of Albuquerque, New Mexico; Lib Koethe, Columbia, South Carolina; Elizabeth Crowell, Washington, D. C.; and Shirley Hamilton, Barnum, West Virginia.

Sutvarkykite Laiku Savo Automobilį
COMPLETE AUTO SERVICE
4542-44 SO. WESTERN AVENUE Tel.: CLiffside 4-0079

Sav. Stasys Dapkus, prityres mechanikas turįs moderniausius įrengimus, gerai ir nebrangiai pataiso karoseriją ir nudažo taip pat sureguliuoja motorą, kad tau piau naudotų benziną ir alyvą. Jis šioje srity dirba nuo 1936 m., taip kad jo darbu būsite patenkinti. Namų tel.: WA 5-7580.

Roosevelt Furniture Miegamo Rakandų Išpardav mas
11 gabalų tiktai už $169

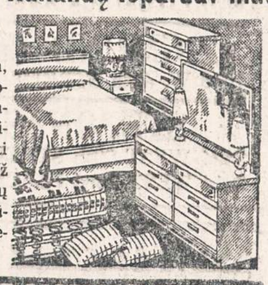

Į šį setą įeina lova, dreseris, komoda, springsai, matrasas su vidujinėm spiruoklėm, 3 vanity stiliaus lempos, 2 miegamos pagalvės ir kilimas. Didelis pasirinkimas ir kitokių baldų. Galima užeiti vakarais. Parduodame išmokėjimams. Už 6 mėnesių išmokėjimus neimame jokių nuošimčių. Prieš perkant baldus, užsukite į šią lietuvišką krautuvę, apžiūrėkite baldus ir patirkite kainas.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
3%
2555 West 47 th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 5-1083
B.R.PIETKIEWICZ PRES.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
KVIEČIA VISUS Į BENDRĄ
LIETUVYBĖS DARBĄ

PRIKLAUSYTI Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis bendram lietuvybės išlaikymo darbui ir kovai už gražią Lietuvos ateitį.

• •

LIETUVYBĖS SLA VAJUS, prasidėjęs Vasario 16-tą, suteikia įstojimo į SLA lengvatas visiems naujai įstojantiems. Pasinaudokite šia proga.

• •

APDRAUDA Susivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia — sujungta su fraternalėmis naudomis. SLA apdrauda pagelbės Jums ir jūsų šeimai nelaimėje.

• •

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei praeityje nuveikti darbai ir pasiekti nuopelnai aprašyti atskiruose leidiniuose, kuriuos gausit tuojau nemokamai, jei parašysit SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS
307 W. 30th Street, New York 1, N. Y.

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-angliškę žodyną. Kaina — $14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųsite $14.00 čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

Naujienos
1739 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, ILLINOIS

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Cicero

Bendrovės gegužinė

Piknikai jau eina į pabaigą. Nors oras dar gražus, bet gamta jau pasikeitusi; žolynai, medžiai paraudę, rengiasi žiemos poilsiui. O ta žiema nemaloni; tiesą sakant, ne taip žiema, kaip šlapias ruduo.

Tad, kol dar saulė šviečia, naudokimės šilima. Willow Springs apylinkėje gražūs vaizdai, ypač Liberty Grove, Willow West. O apie Tautines Kapines tai visada sujudimas: vieni lanko pažįstamus, puošia kapus, prisimena jaunąsias dienas, senus draugus, kurie ramiai jau ilsisi. Tai neišvengiama poilsio vieta tos kapinės, kur jos bebūtų.

Bet po senų prisiminimų, liūdesio reikia pasilinksminti; juk ne be to ir gyvenam. Tad nepamiršikte šį sekmadienį, rugsėjo 11 d., atsilankyti į Ciceros Liuosybės Namo Bendrovės pikniką Bruzgulienės sode. Liberty svetaine visi naudojasi, nes paranki vieta. Nepamirškite tad atsilankyti ir į parengimą. Pelnas visiems ir visada reikalingas. Bendrovės užstatas (hipoteka, morgičiai) dar neišmokėtas, nors ir maža jau beliko. Kai jo nebebus, tai dalininkai gaus dividendus; to visi seniai laukia. **D.**

Don Varnas posto žinios

— Ateinantis Don Varnas posto visuotinis narių susirinkimas įvyks rugsėjo 9 d. (penktadienį) 8 val. vak. Vieta — posto namas, 6816 So. Western Ave.

— Rugsėjo 24 d. (šeštadienį) posto patalpose bus naujųjų posto vadovybės narių įvesdinimas į pareigas. Visi nariai, jų šeimos ir draugai yra kviečiami atsilankyti. Atsilankiusius laukia nemokamos vaišės ir smagus pasilinksminimas.

— George Jonikas, buvęs posto komanduotojas, yra išrinktas 4-tos Amerikos Legijono srities spaudos direktoriumi. Jo žinioje bus žinių teikimas radijui, televizijai ir laikraščiams. Jis taip pat yra ir posto biuletenio, "Don Varnas Bugle", redaktorius.

— Rugsėjo 1, 2, 3, 4 d. posto atstovai dalyvavo Amerikos Legijono valstybinėje konvencijoje Springfield, Ill.

— "Naujienų" rudeniniame piknike prie įvairių darbų talkininkavo ir posto nariai. Jų tarpe buvo: G. Jonikas, A. Anderson, G. Gudas, A. Juknis, E. Stank, E. Pocius.

— Anthony Juknis, buvęs posto biuletenio redaktorius, apie Don Varnas postą parašė gražų straipsnį, kuris išspausdintas "Vyties" žurnale. **Edv. Š.**

Konsulato ieškojimai

Banys, Antanas, iš Lietuvos išvykęs 1906 m. Visą laiką gyveno Chicagoje.

Banys, Stasys, jo brolis. Iš Lietuvos išvykęs 1907-8 m. Abu kilę iš Jurkupių kaimo, Panemunėlio vls., Rokiškio aps.

Buchenas, Kazimieras, ir jo žmona.

Buchenas - Samoškaitė, Ona, gyvenusi Tauragės apskrity. Gyvenusi Chicagoje.

Sukauskaitė, Elena, kilusi nuo Radviliškio, Šiaulių aps. Į Ameriką atvyko 1929 metais.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji prašomi atsiliepti: Lietuvos Konsulatas, 6147 So. Artesian Ave., Chicago 29, Ill., tel. REpublic 7-8334.

Malonūs svečiai iš Bostono

Vykdami savo dviejų mėnesių kelionei pamatyti Amerikos ir Aliaskos, žymūs bostoniečiai Stasys ir Margareta Michelsonai ir Dr. ir ponia Kapočiai sustojo Chicagoje kelioms dienoms. Jie viešėjo pas savo senus draugus adv. Kazį ir Norą Gugius ir Dr. Steponą ir Oną Biežius.

Malonūs svečiai ir viešnios labai gailėjos, kad nebuvo progos atsilankyti "Naujienose" (jie buvojo čia per savaitgalį, kada viskas buvo uždaryta), nes jie ten turi gerų draugų ir bičiulių. Prašė šia proga atiduoti visiems labų dienų.

Laimingos kelionės jiems linki

Draugė N.

Aukštesn. Lituanistikos Mokykla pradeda darbą

Šį šeštadienį, rugsėjo 10 d., 9 val. 30 min. rytą, Chicagos Aukštesniojoj Lituanistikos Mokykloj pradedamas mokslas. Šiemet mokslas vyksta šv. Jurgio parapijos mokyklos patalpose, 3230 S. Lituanica Ave. Dėstomi dalykai yra šie: tikyba, lietuvių kalba, lietuvių literatūra, Lietuvos istorija, Lietuvos geografija ir dainavimas. Jei susidarys bent 10 evengelikų tikėjimo mokinių, kun. J. Pauperas sutiko dėstyti evangelikų tikybą. Katalikų tikybą dėsto tėvai jėzuitai K. Pečkys ir A. Tamošaitis, lietuvių kalbą ir literatūrą — J. Masilionis, Ig. Serapinas, A. Šimaitienė ir D. Velička, Lietuvos istoriją — O. Krikščiūnienė ir A. Rugytė, Lietuvos geografiją — Mickevičienė, dainavimą — Br. Jonušas. Mokyklai vadovauja šiemet Alicija Rugytė.

Visi tėvai prašomi nedelsdami leisti savo vaikus, lankančius aukštesniąsias mokyklas, į šeštadieninę lituanistikos mokyklą. Čia jie gaus lituanistinių žinių, išmoks lietuviškai rašyti, įpras savo tarpe lietuviškai kalbėti, pagyvens lietuviškos mokyklos nuotaikomis, apskritai užmegs lietuviško jaunimo bendravimą.

Vaikai, baigę lietuvių parapinių mokyklų lituanistines klases, priimami į penktąją klasę be egzaminų, visi kiti naujai įstojantieji egzaminuojami ir pagal turimas lituanistines žinias priimami į atitinkamas klases: 4-tą, 5, 6, 7 ar 8-tą. Egzaminai vyksta rugsėjo 10 d. **B. B.**

Račiūno ir Vielavičiūtės vestuvės

Romo Račiūno ir Vidos Vielavičiūtės jungtuvės įvyko rugsėjo 3 d. G. P. Šv. parapijos bažnyčioje, o vaišės Vyčių salėje. Dalyvavo daug žmonių.

Pačią puotą tvarkė J. Janušaitis, kaip jaunųjų prašytas asmuo. Pirmasai sveikino jaunavedžius kun. Mažrimas, kaip Vidos giminaitis, atvykęs iš Floridos, Miami miesto. Jisai perskaitė popiežiaus šeimyninį palaiminimą, atsiųstą iš Romos. Daug buvo sveikinimo telegramų ir laiškų. Nepamiršo savo, kaip buv. K. Naumiesčio parapiečių Račiūnų šeimos ir kunigai :K. Dobrovolskis iš Romos ir kan. Aleksa iš Oregono valstybės. Žodžiu sveikino: Nedzinskas, Rudis, Severinas, Gintneris, Pakalniškis ir Duoblienė. Angliškai kalbėjo kun. Mažrimas, kuris pritaikė pasveikinimo turinį tiems, kurie lietuviškai nesuprato: abiejų jaunųjų darboviečių bosai ir pan. Dain. Jančys padainavo keletą dainelių. Skambėjo lietuviškos dainos visą laiką. Verkė ir Siliūno akordeonas, kai jisai pritarė dainos žodžiams. J. Janušaitis pasakė pagrindinę kalbą, kuri buvo pilna lietuviško širdingumo ir kupina poezijos žodžių. Vestuvės buvo tikrai lietuviškos. **G.**

PIKNIKAS - IŠVAŽIAVIMAS

Ciceros Lietuvių Liuosybės Namo Bendrovės

įvyks š. m. rugsėjo 11 d., sekmadienį, Bruzgulienės Sode (buv. Dan Smith)

Bendrovės dalininkus, o taip pat ir visus kitus prašome atsilankyti. Būsite patenkinti gera mūzika, sveikais, gardžiais gėrimais ir valgiais.

Visus kviečia L. L. N. Bendrovės —KOMITETAS

Penktadienio vakarais "ŠALTIMIERO RADIJO" transliuoja Jono Avelio muziką ir dainą, lygiai 8-tą val. vak., iš galingos 5,000-watts WGES, 1390-kc. Klausykite!

Pirmoji jaunimo šventė

Šį sekmadienį 1 val. p. p. Liberty Grove, Willow Springs, Ill., Jaunimo Taryba ruošia Jaunimo Šventę.

Tai pirmas įvykis Chicagos jaunimo tarpe ir pirmas Jaunimo Tarybos pasirodymas visuomenės tarpe. Šiai šventei visos jaunimo organizacijos maloniai pritarė ir ją remia.

Programoje bus šokiai, žaidimai, loterija, sportas ir daug kitų įvairenybių. Pabaigai įvyks jungtinis organizacijų laužas. Taip pat ta pačia poga bus paminėta ir Tautos šventė, kam atitinkamą kalbą pasakys adv. R. Skipitis.

Visas jaunimas ir visuomenė prašoma gausiai šioje šventėje dalyvauti. Pasiekti galima važiuojant Archer Ave. iki Willow Springs, ir vėliau jau sekti Jaunimo Šventės ženklus.

Iki malonaus pasimatymo.

K. B.

Čaplikaitės ir Mačiuikos sutuoktuvės

Pereitą šeštadienį 4 val. popiet įvyko p-lės Gražinos Čaplikaitės sutuoktuvės su Benediktu Mačiuika Brigthon Park lietuvių bažnyčioje. Jaunoji ypač gražiai atrodė savo baltu apdaru. Taipgi jaunikio mamytė, dantų gydytoja p. Mačiuikienė ,su savo tautiniais drabužiais paįvairino dalyvių spalvyną.

Abu jaunuoliai yra Chicagos universiteto auklėtiniai. P-lė Gražina jau baigusi socialinius mokslus, gavusi laipsnį ir turi tarnybą universitete savo specialybėje. Benediktas yra baigęs ir rengiasi gauti Ph. D. laipsnį, kai parašys disertaciją. Be to, p. Mačiuika yra armijos atsargos seržantas.

Vestuvių puota įvyko pp. Bagdonavičių ūkyje, Lemont, Ill.

Aukštuosius mokslus baigusiems jaunuoliams, linkėtina daug laimės ir sėkmės. **VBA**

BALETO MOKINIŲ ŽINIAI

Simas Velbasis praneša, kad baleto pamokos prasidės rugs. 12 d., 5 val. p. p. Liet. Auditorijoje, 3133 S. Halsted St. Pamokos vyks: pirmad., treč. ir penktadieniais. Taip pat priimami nauji mokiniai, berniukai ir mergaitės. Teirautis pas Simą Velbasį, Tel.: HUdson 3-0052, po 6 val. vakare. (Skelb.).

PRAŠOMA NEPAMIRŠTI, jeigu turite sutaisyti ar norite naują įsigyti: RAŠOMĄ ar siuvamą mašiną, laikrodį, foto ar radio aparatą, tai šį patarnavimą atliks geriau negu kas kitas J. KARVELIS, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. YA 7-0677. (Skelb.)

"Laisvųjų lietuvių uždaviniai"

Rugsėjo 8 d. Lietuvoje buvo minima kaip Tautos Šventė. Tos dienos proga Cicero Lietuvių Bendruomenės Valdyba rengia minėjimą šeštadienį, rugsėjo 10 d., 8 val. vak., Šv. Antano parapijos salėje.

Minėjimo svarbioji dalis yra buv. Lietuvos Prekybos Instituto docento p. Gediminos Galvos paskaita, tema "Laisvieji lietuviai ir jų dabartiniai uždaviniai".

Sprendžiant iš pasirinktos temos, turėtų būti ji labai aktuali šių dienų lietuvių visuomeninei veiklai, ir kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi dabartiniai uždaviniai, turėtų atvykti pasiklausyti ir padaryti savo išvadas.

Paskaita juo labiau turėtų būti įdomi, kad p. G. Galva pažįsta ne tik Amerikoje lietuvių gyvenimą, bet jau iš čia buvo išvykęs į Vokietiją, kur apie pusantrų metų dirbo Vlike prie uždavinių, liečiančių Lietuvos reikalus, tad gerai susipažinęs su lietuvių uždaviniais bei sunkumais ir trūkumais. **J. Ts.**

P. VOSYLIUS NORI GAUTI GRINIAUS ATSIMINIMUS

Kanadietis P. Vosylius, Willow River gyventojas, atsiuntė Dr. Kazio Griniaus Komitetui 5 dolerius.

Jis pageidauja, kad galimai greičiau būtų paruoštas ir išspausdintas Dr. Kazio Griniaus antrasis atsiminimų tomas.

Detroitietis Stasys Skorupskas taip pat atsiuntė komitetui $3. Jis nori gauti tą pačią knygą.

Visi, kas norėtų paremti šio ir kitų tomų išleidimą, yra prašomi pinigus siųst tokiu adresu:

Dr. Kazio Griniaus Komitetas,
1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois

Pirmas toks veikalas mūsų literatūroje!

"Petras Širvokas Juozo Švaisto rankose pasirodo kaip nepaprastų nuotykių didvyris, kuriame susipina tikrovė ir pasaka. Tai vienas iš tų personažų, kuriems skirta atlikti visokų nuotykių ir stebuklingų žygių, kaip kokiam baronui Miunchauzenui. Šiuo atžvilgiu Juozo Švaisto pastanga yra nauja lietuvių literatūroje. Ji įsidėmėtina ir kitu atžvilgiu: ligi šiol neturėjome tokio stambaus ištiso grožinės prozos veikalo, nuausto iš mūsų pasakų".

Taip rašo kultūros žurnalo "Aidai" kritikas. Šią nepaprastai įdomią knygą dar galima įsigyti už tiktai $2.00 Naujienose, 1739 So. Halsted Street. Chicago 8, Ill. Paskubėkite!

Reta proga įsigyti J. Jazmino apysakaičių rinkinį anglų kalba UŽ PUSĘ KAINOS

A Kiss In The Dark

By J. JASMIN

Translated from the Lithuanian by Milton Stark.

Trumpos apysakaitės apie flirtus ir meiles.

Evening Telegram, Newfoundland, apie šią knygą parašė: "Kam lengvas žanras patinka ir kas nori susipažinti su europietiška meile, meilužėmis ir panašiais dalykais, tam ši knygutė patiks".

Dabar tik $1.00 (buvo $2.00). Įrišta $2.00 (buvo $3.00).

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill.

Vinco Krėvės kelionė į Maskvą vaizduojama "Pagundoje" Šį įdomų aprašymą ir V. Mykolaičio, V. Maciūno, A. Senno straipsnius apie Vinco Krėvės kūrybą, rasite knygoje — Vincas Krėvė Mickevičius. Jos kaina $1.00.

Užsakymus adresuokite:
NAUJIENOS
1739 S. Halsted Street,
Chicago 8, Ill.

Garsinkitės "N-nose'

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

Liet. Teatrališkos Draugystės Rūtos No. 1 mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 11, 12 val. dieną. Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Nepamirškite atsilankyti, nes yra daug nutarimų padaryti.

—F. Opulskas, rašt.

Teisybės Mylėtojų Draugystės mėnesinis susirinkimas įvyks sekmad., rugsėjo 11 d., Chicagos Liet. Auditorijoje. 3133 So. Halsted St., 1-mą val. po pietų. Visi nariai ir narės kviečiami į susirinkimą.

—A. Kaulakis, rašt.

Joniškiečių Labdaros ir Kultūros Klubo susirinkimas bus sekmadienį, rugsėjo 11 d., 1 val. po pietų, Vengeliausko svetainėje. 4500 So. Talman Ave. Maloniai visi nariai dalyvauti.

—J. Keturakis, rašt.

Draugystės Susivienijimo Brolių ir Seserų Lietuvių mėnesinis susirinkimas bus sekmad., rugsėjo 11 d., Dievo Apvaizdos parap. svet., 1:00 val. po pietų. Kviečiami visi nariai ir narės atsilankyti į šį svarbų susirinkimą. Šiam po atostogų susirinkimui yra daug svarbių reikalų apsvarstyti dėl gerovės. —W. P., nut. rašt.

Upytės Draugiškas Klubas rengia silkių pikniką sekmadienį, rugsėjo 11 d., J. Spaičio darže. Archer Rd., Willow Springs, Ill. Komisija parūpins gerų silkių, bulvių ir putojančio alučio. Kviečia visus —Komisija ir Vald.

Chicagos Našlių, Našliukių ir Pavienių Draugiško Klubo susirinkimas įvyks rugsėjo 9 d. Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Kviečiami visi nariai atsilankyti gausiai. Kviečia visus senus ir naujus narius **Valdyba.**

VIKTORIJA PETROŠUS
(pagal tėvus Damašauskaitė)
gyv. 6812 So. Rockwell St.

Mirė 1955 metų rugsėjo mėn. 8 dieną, 11 val. ryte, sulaukusi senatvės. Gimusi Lietuvoje, Kedainių apskr., Grinkiškių parapijoje, Gubeliunų kaime.

Paliko nuliūdę: 4 dukterys: Stella, žentas Jerome Vitas; Florence, žentas Henry Zale; Josephine, žentas William Pelkie ir Viktorija, žentas Matt Chaplin; du sūnūs: Edward ir Alexander, marti Josephine; 7 anūkai, 3 proanūkai, sesuo Kate Waichulis, švogeris Joseph ir jų šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans kopl., 6845 So. Western Avenue.

Pirmadienį, rugsėjo 12 dieną, 8:30 val. ryte, kūnas bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Panelės Švč. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Viktorijos Petrošus giminės, draugai bei pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutini patarnavima ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Dukterys, Žentai, Sūnūs, Marti, Anūkai, Proanūkai, Sesuo, Švogeris ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Mažeika ir Evans. Tel.: RE 7-8600.

ELZBIETA SIPAITIS
(pagal tėvus Yuktonaitė)
10507 So. Prairie Ave.

Mirė 1955 m. rugsėjo mėn. 7 dieną, 9:30 val. vakare, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Biržų apskr., Pabiržės parapijoje, Snukščių kaime.

Amerikoje išgyveno 50 metų.

Paliko nuliūdę: sūnus Charles, duktė Stella Addis, žentas Ivan, žentas Henry Kalata; 3 anūkai: IsaMay Addis, Henryann ir Thomas Kalata; du broliai: Anton Yuktonis su šeima ir Paul Yuktonis; pusseserė Anna Valiulis, jos vyras Joseph ir kiti giminės, draugai bei pažįstami. Lietuvoje liko broliai ir seserys: Ona, Grasilda, Jonas ir Juozapas.

Priklausė Roselando Moterų Klubui, SLA 63 kuopai ir Keistučio Pašalpos Klubui.

Kūnas pašarvotas L. Bukausko kopl., 10821 So. Michigan Ave.

Šeštadienį, rugsėjo mėn. 10 dieną, 1:30 val. po pietų bus lydima iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Elzbietos Sipaitis giminės, draugai bei pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutini patarnavima ir atsisveikinima. Nuliūdę lieka:

Sūnus, Duktė, Žentai, Anūkai, Broliai, Pusseserė ir kiti Giminės.

Laid. direkt. L. Bukauskas. Tel.: CO 4-2228.

Wake Up! Sign Up! Look Up!
Join the
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoj. Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapam gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VĖSINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILLINOIS
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 • TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741—1742 ir LAfayette 3-9851
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

Wake Up! Look Up! Sign Up!
Join the
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

— Berankiai, bekojai lietuviai karo invalidai tremtyje laukia Tavo pagalbos Aukpk. jiems!

Skaitykite "N-nas"

SAULIUS ŠIMOLIŪNAS

Egzistencialistinė Santara

Rašantis šias eilutes neturi jokio noro nudažyti Lietuvių Studentų Santaros savomis ar net propagandinėmis spalvomis. Rašančio uždavinys tėra tik iškelti subtilesnius momentus Santaroje, kurie daugiau negu kas kita pateisina ir įprasmina šios naujos jaunimo organizacijos veiklą.

Žmogiškoji istorija, Burckhardto posakiu, yra jėgos padarinys. Gyvenimo eiga, kuri yra apspręsta medžiaginės ir dvasinės aplinkos, yra laipsniško pobūdžio. Laisvė yra gi tie visi nauji faktoriai, kurie, įvesti sąmoningai paskirų individų į istoriją, savaip ją apsprendžia. Nelaisvė jau būtų aklas pasidavimas istorinėms jėgoms, kurios visiškai be mūsų valios suformuotų gyvenimo eigą. Šis skirtumas tarp laisvės ir nelaisvės nėra perdaug lengvai padaromas, nes jis yra grynai psichinio pobūdžio. Kitais žodžiais, tarp laisvės ir nelaisvės tegali diskriminuoti tas individas, kuris mato ne vien tik apraiškas, bet ir esmės, kuris jau yra laisvas. Ši laisvė turi ateiti iš pačios dvasios, o ne iš jėgos, turto, prekybos. Ji turi būti kažkas nepaskęstančio visuose pasikeitimuose ir katastrofose, socialinėse, politinėse, ar ekonominėse. Ši laisvė irgi nebūtinai ateina iš kultūros ir religijos, nes vertybinės sistemos neegzistuoja atskirai be žmogaus vertybinio pasirinkimo. Kol žmogus grynai istorinių jėgų veikiamas seka kurią nors kultūrinę ar religinę tradiciją, jis tiek pat neformuoja savo gyvenimo kaip ir kalvis, kuris perėmė savo mirusio tėvo kalvę.

Kyla klausimas ar būtinai individas neturėtų pasiduoti istorijai. Mes atsakome, kad klausimas tėra tik tariamas, nes mes visi vienaip ar kitaip esame apsprendžiami aplinkybių. Bet taipogi yra protinga galvoti, kad ne viskas yra ar turėtų būti apsprendžiama šalutinių jėgų. Žmogaus protas, kaip bebūtų, yra gamtos puikiai apdovanotas būti laisvu. Protas turi užtenkamai jėgos pažvelgti į reikalus iš idealios pusės. Šiandieninės lietuvybės sąlygos yra tokios, kad lietuvybė tegali būti paimta idealiai. Šiandien gyvenant svetimuose kraštuose negalima palikti lietuvybei vystytis natūraliai. Dabartinėse natūraliose sąlygose jai tebūtų vienas kelias, t. y. natūrali mirtis.

Praeitų metų vasarą pasirodė labai įdomus ir sugestyvus straipsnis, filosofiniai aiškinąs lietuvių tautą kaip istorinį faktą. Tai kun. V. Bagdanavičiaus, MIC. "Lietuvių tautos dvasios beieškant", **Laiškai Lietuviams**, V. 6. Jis randa lietuvių tautoje sintetinio sugebėjimo trūkumą. Pilnesniam vaizdui duodame keletą citatų:

> Taigi, lietuvių tauta, nors yra Vakarų ir Rytų pasaulio sankryžoje, Šalkauskio pasakymu, savo jungiančias pareigas eina labai blogai dėl to, kad ji turi stiprų palinkimą suabsoliutinti išorinės formos dalykus ir labai mažą sugebėjimą daryti protingą ir tikslią sintezę: laikytis esmės ir nežudyti savęs dėl išorinės formos.
>
> Lietuvių tauta labiau už kitas aisčių tautas yra ištikima savo asintetiniam linkimui. Dėl to jos istorija yra pilna tragikos.
>
> Lietuvių kultūra yra išstatyta didesniems pavojams, negu kuri nors kita kultūra. Kultūra, kuri yra ne tokia jausminga ir ne taip susidomėjusi išorine forma, gali lengviau prieiti prie esminių būties santykių įžvelgimų. Kita kultūra gali išsigimti, sugesti, būti neteisinga ar žiauri, o aistiška kultūra, turėdama trapų pagrindą, gali tik žūti. Ji yra palinkusi į didelius subtilumus, iš kurių ji išveda savo gyvenimo dėsnius. Dėl to ji nori arba išlikti su visais subtilumais, arba jai visai nėra galimybės išlikti. Ji gali tik žūti, sekdama Margio logiką.
>
> Lietuvių tauta yra savotiška prabanga pasaulyje. Ji tokia yra, išlaikydama savo seną kalbą. Tačiau kiekviena prabanga turi savo buvimo logiką. Ji yra galima tik tada, kai yra daug pagrindinio turto, iš kurio galima dalį skirti ir prabangai. Prabanga ten, kur nėra didelio pagrindinio kapitalo, atrodo tik nereikalingas eikvojimas pačių egzistencijos pagrindų. Deja, lietuvių tauta turi palinkimo šiuo keliu eiti.

Objektyviai pamąsčius, būtų sunku nesutikti su autoriumi. Jis aiškiai atveria tautos tragiką, apie ką jau daugelis akademiniai galvojančių užsiminė. Sintezės trūkumą lietuvių tautoje liudija nesuskaitomi kasdieniški ir nekasdieniški pavyzdžiai. Kaip būdingą pavyzdį šiandieninėj studentiškoj plotmėj galime paminėti Leono Sabaliūno "Akademiko skauto pareigų klausimų", Studentų Žodis, nr. 33, kur jis gyvai, nors ir ne perdaug išsamiai, iškelia problematiką akademinėje skautijoje, kur betkoks individualumas a priori suvokiamas kaip grėsmė pačiai organizacijai, kai iš tikro tai būtų tiltas tolimesniam augimui ir išsilaikymui.

Lietuvių studentų būrelis, susijungęs Lietuvių Studentų Santaroje, išėjo į studentiją ir visuomenę su pasipriešinimu aklai istorijos eigai. Be tikro apsisprendimo iš jaunimo pusės lietuvybė jaunime tegali būti tik pastovaus nykimo ženkle. O tikrai apsisprendžiant už lietuvybę, tolimesnei veiklai būtinai darytinos naujos sintezės. Iš svarbesnių sintezių paminėtinos: politinė sintezė ir veiklos sintezė. Politinė sintezė yra labai drąsi ir reikšminga. Santaroje bandoma sujungti "apraiškomis skirtingas, bet esmėje panašias tautininkų ir liaudininkų kryptis" (Juliaus Šmulkščio paskaita "Lietuvių tautos grupinis susiskirstymas praeityje ir dabartyje" Detroite ir Urbanoje 1955 m.). Bet kaip matome, šio idealo supratimui didžiausiomis kliūtimis yra tos apraiškos, tos išorinės formos. Pro šį užsnūdimą prasimušti būtų reikalinga atsisakyti tų išorinių formų. Todėl čia Santara likimui nepasiduoda. Antra svarbi sintezė yra sujungimas lietuviškos veiklos kaip laisvalaikio su lietuviška veikla kaip pašaukimu. Pastaroje sintezėje išryškėja egzistencialistinė Santara, nors pirmoje sintezėje ir yra dažnai kalbama tiesiog žmogui, o ne administraciniam pareigūnui bei viešosios nuomonės vienetui.

Egzistencialistinė Santara pasižymi tuo, kad joje tarpžmogiškas santykis yra aš ir tu, o ne aš ir tai. Asmeniškas santykis yra pakeitęs daiktinį-administracinį santykį. Pastarajam santykiui nerūpi žmogiškosios savybės, o tik santykis kaip priemonė kitoms vertybėms siekti, kurios gali būti įvairiausios, kaip laikraščio platinimas, talkos kvietimas surengti vakarą ar parodą, prašymas padėti medžiagiškai. Pirmasis santykis kreipiasi į konkretų asmenį, į jo visumą. Čia žmogus pasidaro pats svarbiausias. Tarpžmogiškas santykis tarnauja abipusiniam apšvietimui. Toks santykis yra sunkus, kadangi jis pareikalauja iš abiejų pusių supratimo ir prisitaikymo. Jo didžiulė savybė yra ta, kad tik per tokį santykį gali būti kūriamos idėjos, prieinamos išvados, turinčios reikšmės visam žmogui. Tik per tokį santykį tegali atsirasti dvasinės vertybės, sau ir kitiems, kaip literatūra, istorijos suvokimas, filosofija, moraliniai įsitikinimai ir t. t. Tokia veikla jokiu būdu nelaiduoja paviršutiniško pasisekimo. Jaunimo organizacijos, kurios vien tik rengia stovyklas, vakarus, šokius, visuomet turi daugiau pasisekimo, bet tik paviršutiniško. Jaunimo organizacijos, kurios vystо tarpžmogišką santykį, niekuomet negali būti tikros, ar joms jų veikla pasiseks. Tikslas yra heroiškas, bet kaip toks ir tragiškas. Žmogiškas argumentas prieš tokią veiklą yra, kad studentai yra jau perdaug išvargę savo studijų ir gyvenimo kelyje, kad begalėtų tas kelias didesnio susidūrimo dienas pašvęsti tolimesnėms studijoms. Argumentas yra teisingas, jei tokia veikla yra suprantama kaip studijos. Patys studentai nėra jokie mokslininkai ir jų mokslo kitas studentas neturėtų mokytis, ypač kai jis pats yra užsiėmęs savo studijomis. Bet šis studijinis pobūdis Santaroje yra tik tarpžmogiškų santykių turinys. Nenorima studentų išmokinti naujų mokslų, bet tik sukelti studentiją per turiningus tarpžmogiškus santykius problematiškai pažvelgti į savyje begestančią lietuvybės kibirkštėlę. Natūraliu požiūriu lietuviai studentai negali turėti perdaug laiko lietuviškiems reikalams. Bet tuomet nesustabdomai lietuviškoji studentija nueis tokiu taku, kokį jai istorija uždės, o mes žinome, kad jis lietuvybės atžvilgiu bus fatališkas. Jaunimo organizacijos, kurios pabrėžia laisvalaikio momentą, turi didžiulį pavojų, kad jose visiškai išblės lietuviški elementai. Jaunimo organizacija Santara, kuri pabrėžia laisvalaikio ir pašaukimo sintezę, gali niekuomet neprasimušti per žmogiškus santykius į visuomeniniai svarbų judėjimą. Tarpžmogiški santykiai Santaroj dar vis neišbaigti. Bet toks yra egzistencialistinės organizacijos veidas. Žmogus yra tas nežinomasis. Kol jam kokia nors vizija atsiveria, kiek daug idėjų praeina pro jį kaip vis tolimesni nežinomieji ir kiek ilgai jis blaškosi ir kankinasi. Tas, kuris nepajaučia neramumo ir nekantrybės, dar yra nieko neieškojęs.

Beveik visi Santaros sąskrydžiai ir suvažiavimai praeina problematiškoje dvasioje. Tokie jie buvo Tabor farmoje, Chicagoje ir dabar neseniai Detroite. Santaros formuojamas žmogus yra dalinai prarastas buvusių laikų idealas. Santarietis yra daugiau intelektualinis tipas. Jis greičiau siekia pačių esmių negu apraiškų. Bet šiandieninėje pasaulio atmosferoje, apnuodintai naudos ir sensualizmo, santarietis greičiau klumpa negu nugali. Ir čia kyla Santaros egzistencializmas, tikras ir spalvingas egzistencializmas tam, kuris su Santara yra suaugęs. Santariečio psichika yra tokia, kad jis negali nugalėti savo žmogiškas silpnybes, pasiduodamas išorinei, o ne vidinei tvarkai.

Santara yra aktyvi organizacija. Jos aktyvumas yra jos naujas. Kaip toks jis greičiau gali iššaukti reakciją ir žūti. Bet žvelgiant į Santarą iš platesnio istorinio taško pastebėsime, kad Santara yra nesintetinės lietuvių tautos vienos jos jautrios dalies bandymas išvesti sintezę šiandieniniame amžiuje.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

CHICAGOS LIETUVIŲ CHORAS
"PIRMYN"
VAIDINA JOHANN STRAUSS'O
ČIGONŲ BARONĄ
TRIJŲ VEIKSMŲ KOMIŠKĄ OPERĄ,

SEKMADIENĮ, SPALIO MĖN. 16TA D., 1955 M.
SOKOLŲ SALĖJE - 2339 SO. KEDZIE AVE.
PRADŽIA 3 VAL. PO PIETŲ

Rožių Klubo šokių sezono atidarymas įvyks rugsėjo mėn. 10 d., šeštadienį, Rožių Klubo salėje, 1820 W. 46th St., pas A. Ramonį.

Bus šokių kontestas: už geriausiai pašoktus valsą, tango ir polką skiriamos dovanos.
GROS KAREIVIŲ DRAUGIJOS ORKESTRAS TRIMITAS.
Šokių pradžia 8 valandą vakare. Užkandžiai veltui.
Maloniai prašome visus dalyvauti. .... —ŠEIMININKAI

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

BUICK'AS
LIETUVIŠKAS
AUTOMOBILIS

Nuo 1924 iki 1955

AUKŠTAS DIVIDENDAS UŽ TAUPOMUS PINIGUS -- PILNAI APDRAUSTAS IR PELNINGAS SAUGUMAS -- PATARNAVIMAI VELTUI VISIEMS MŪSŲ NARIAMS

Štai kodėl apsimoka taupomus pinigus padėti į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION: 1. Pas mus visi indėliai yra apdrausti iki $10,000.00. 2. Pas mus taupomi pinigai buvo ir yra išmokami pagal pareikalavimą. 3. Per 31 metus CHICAGO SAVINGS visada 100% išmokėjo taupytojams indėlius ir visada mokėjo aukštesnį dividendą, negu dauguma kitų finansinių įstaigų. 4. Pas mus taupytojai gali iškeisti čekius, apmokėti geso, elektros, telefono sąskaitas, Real Estate ir Income Tax mokesčius ir visas kitas bilas mūsų Special Money Order čekiais. Mes nieko neskaitome už šiuos patarnavimus. 5. Parduodame ir keičiame valstybės bonus. 6. Teisingomis sąlygomis duodame paskolas ant perkamų namų.

Pas mus yra šie taupymo skyriai: optional, investmentų, vakacijų, Christmas Club ir Bonus Savings.
Kviečiame visus taupyti šioje pačioje progresyviškiausioje lietuvių taupymo bendrovėje.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 South Western Avenue JOHN PAKEL, Prezidentas GRovehill 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

Dr. Juzė ir Dr. Kestutis AGLINSKAI
GYDYTOJA-JAS IR CHIRURGĖ-GAS
2300 WEST 51st STREET
VALANDOS:
Pirm., antrad. 10-12, 2-4 ir 6-9 popiet.
Ketvirtad., penktad. 2-4, 6-9 popiet.
Šeštadieniais 10-2 val. popiet
Tel. ofiso: PRospect 6-1795
Rezid.: GRovehill 6-5603

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir penktadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
Ketvirtad. antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad ir Šeštadieni tiktai susitarus

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

Rezid. tel.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30 - 8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. Ofiso ir rezid. WAlbrook 5-3388
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2624 West 71st Street
(Kampas 71 & Talman Ave.)
Priėmimo valandos: Kasdien nuo 7 iki 9 vak. Sekmadieniais tik susitarus.

Rezid. telef.: INterocean 8-8732
Ofiso telef.: INterocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Val.: Kasdien 9-12 val. ryto, 1-4 val. p. p., ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiad.
Šeštad 10-3. Kitu laiku — susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos. 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel.: ofiso GR 6-4322. Rez.: HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vakaro, išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BUILDING
6400 SO. KEDZIE AVE.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12—4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. N. Kriauceliunaitė
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialistė Moterų Ligų ir Akušerijos
Val.: 11-2 ir 7-9 vak., šeštad. 1-4 p. p.
Kitu laiku pagal susitarimą
Adresas: 2750 W. 71st St.
(Kampas 71st ir California)
Tel.: Ofiso ir rezidencijos RE 7-4146

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec., Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Garsinkitės "N-nose"

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.
Vasarą, iki Labor Day, šeštadieniais uždaryta.

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only

Dr. Juozas PAUKSTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. m. 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Tel.: LA 3-4949, namų CE 3-7786

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8,
Ser., Subat. ir Nedel. tik susitarus
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas: PRospect 6-1930
Jei neatsiliepa viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

Tel. ofiso: CLiffside 4-2896
Rez.: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų
Šešt. 2-6 v. p.p., išskyrus sekmadienius

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: GR 6-8876
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., treč. ir penkt. 6-9 v. v. ir ketvirt. ir šeštad. 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.

DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak.
Šeštadieniais 10-2.
Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. J. G. VALAITIS
Val.: Kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6
4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel.: ofiso ir rez. PRospect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet; trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6400 SO. KEDZIE AVE.
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak. trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val.
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiad. nuo 10-12; penktadienį 10-2.
Šeštadieniais 10—2 val. po pietų.

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Bombardavimas nesiliauja

Stipri bomba sprogo padėta ties Guarantee Reserve Life Insurance Co., 128 State, Hammond, Ind. Vadovybė sakosi nežinanti priežasties. Įmonė jau 15 metų kaip gyvuoja.

Policija teigia, kad šis bombardavimas buvęs atliktas Chicagos srityje įprastu būdu, matyt, patyrusių "specialistų bombarduotojų". Bomba buvuši arba laikinė, arba ilga dagtimi.

Tai jau 27 bombardavimas per pastaruosius 16 mėnesių Chicagos srityje, bet pirmas žinomas šiaurinėje Indianoje. Tuo tarpu valstybės gynėjas Gutknecht rūpinasi išaiškinti šį organizuotą teroristinį bombardavimą. Buvo pašaukti 17 liudininkų, kurie turėjo pateikti informacijų apie buvusius 7 bombardavimus. Gutknecht sako, jog liudininkai aiškiai rodę nenorą liudyti.

Policija nori trumpesnio darbo

Visų laipsnių policininkai per savo atstovus kreipėsi į Chicagos burmistrą Daley, reikalaudami 5 dienų bei 40 valandų darbo savaitės nuo ateinančių metų sausio 1 d. Taip pat prašė padidinti jiems atlyginimą.

Policininkai nuo 1953 m. liepos mėnesio dirba 44½ val. per savaitę, o anksčiau dirbo 48 valandas.

Policijos vadas O'Connor sako, jog jis pritariąs tam sumažinimui iki 40 valandų, bet tai tebūsią galima padaryti ne anksčiau negu policijos kiekis Chicagoje bus padidintas 2,000 vyrų, kas galėsią atsitikti apie ateinančių metų vidurį.

Bus tiesiami muito keliai

Gubernatorius Strattonas pareiškė, jog, nežiūrint kai kurio nepasitenkinimo, Illinojuje bus tiesiami muito keliai. Valstybė nerandanti kito būdo surinkti lėšoms kelių reikalui, kaip tiktai juos apmuitindama.

Kai kurie nekilnojamojo turto savininkai Chicagos srityje norėjo pasipriešinti šiokių kelių tiesimui, keldami teisme bylas; bet teismas nerado, kad šis tiesimas būtų priešingas konstitucijai, kaip tie savininkai argumentavo.

Valstybė planuoja tiesti eilę šiokių kelių nuo Chicagos srities iki Wisconsino ribų.

Kartu Strattonas pasisakė, jog jis visai palaikąs pardavimo mokesčio pakėlimą puse cento, nes iš to susidarysią kasmet apie 40 milijonų dolerių aukštojo mokslo ir psichinių ligoninių įstaigoms išlaikyti, o apie 60 milijonų dol. aukštesniosioms mokykloms.

Hirošima atsistato

Japonijos miestas Hirošima, kuris buvo atominės bombos sugriautas praeitojo karo pabaigoje, jau esąs gerokai atsistatęs.

Prof. Tatsumoto, kuris buvo iš to miesto atvykęs į Chicagą, sako, jog didesnė miesto dalis jau atstatyta. Valdžios ir privatinėmis lėšomis esą pastatyta visai naujų viešųjų pastatų.

Pats profesorius bombardavimo metu buvęs sužeistas stiklų, kai oro slėgimas išmušė tada universiteto langus.

Įvairios žinios

— Illinojaus AFL prezidentu perrinktas R. G. Soderstrom, kuris tas pareigas eina jau nuo 1930 m. Jis yra 67 m. amžiaus, gauna metinės algos $18,000. Illinojaus AFL unijai priklauso apie 1,000,000 narių.

— Mokslo ir pramonės muziejuje Chicagoje esąs nacių U-505 povandeninis laivas, kuris amerikiečių buvo paimtas karo metu, baigiamas atremontuoti, įtaisius motorą. Atremontuoti padėjo jį pagaminusi vokiečių firma Maschinenfabrik Augsburg — Nuernberg A. F. Co. bei Vokietijos vyriausybė.

— D. P. Barnard, buvęs Eisenhowerio administracijos pareigūnas, čia aiškino, kad ginklų tyrinėjimo pažangą trukdą per dideli valdžios suvaržymai saugumo sumetimais.

— The American Civil Liberties Union apskundė teismui Chicagos švietimo tarybos reikalavimą, kad mokytojai pasirašytų antisubversyvines priesaikas pagal Broyles įstatymą.

— Meras Daley sudarė 43 visuomenės atstovų patariamąjį komitetą kovai su jaunuolių nusikaltimais.

— Illinojaus viešosios šalpos komisija pradėjo tyrinėti, kodėl jos šelpiamųjų skaičiuje yra tiek daug, net 14,000, nevedusių vyriškių, kuriems šiaip, atrodytų, būtų lengva iš savo uždarbio pragyventi.

—Illinojaus universitetas kreipėsi į teismą, prašydamas, kad būtų panaikinta byla, kurią vienas biznierius iškėlė universitetui už tai, kam jis turįs įsitaisęs švietimo reikalams televizijos stotį ir tuo būdu neteisėtai eikvojąs valstybines lėšas.

— Rugsėjo 18 d. įvairiose miesto dalyse bei priemiesčiuose organizuojama su paradais I Am an American Day.

— Plk. Young, Londono policijos vadas, atvyko į Chicagą susipažinti su šio miesto eismo tvarkymo metodais.

—Chicagos švietimo taryba atmetė Amerikos draugijos Jungtinėms Tautoms remti prašymą leisti pravesti mokyklose metinį konkursą, kurio tikslas propaguoti JT.

— University of Illinois studentai turės mokėti po 25 c. už automobilio pasistatymą Navy Pier, kai rugs. 19 prasidės ten mokslas.

— Šią vasarą 22 parkų distrikto paplūdimius Chicagos paežerėje aplankė rekordinis skaičius žmonių — 15,675,000. Senas rekordas pasiektas 1953 m., kada lankytojų buvo 12,437,000.

Detroit, Mich.

Dariaus-Girėno klubas perka namus

Jau pačioje klubo įsisteigimo pradžioje buvo jaučiamas savo kampo trūkumas, ko pasėkoje buvo nutarta įsteigti namų fondą. Klubo nariai jautriai į tai reagavo, pasižadėdami įnešti į namų fondą po 100 dol. kaipo ilgalaikę paskolą. Klubo v-ba jau yra išdirbusi kl. namų nuostatus, kurie artimiausiame visuotiniame susirinkime bus svarstomi. Pasižadėjusieji, ar norintieji prisidėti prie kl. namų pirkimo prašomi į visuotinį susirinkimą, kuris įvyks rugs. m. 11 d. 12:30 val. buv. liet. svetainėj, su savim atsinešti čekius, piniginius orderius, ar grynais pinigais.

Pirkti klubui namas numatytas ant Vernor H. ir Ferdinand susikryžiavimo (priešais Stratford kino teatrą). Suinteresuotieji prašomi namą apžiūrėti ir susirinkime dėl vietos ir kainos pareikšti savo nuomonę. Nuo jūsų pačių priklausys pirkti ar ne, todėl apžiūrėkite ir nepirkite katės maiše!

—o—

Prie Dariaus-Girėno klubo yra įsisteigęs vyrų choras. Pradėtą darbą nutraukė pavasaris ir artėjantieji karščiai. Dabar į rudenį, baigiantis piknikų ir atostogų sezonui, D. G. vyrų choras pradeda vėl darbą. Atrodo, kad minint ateinančią Lietuvos nepriklausomybės šventę choras turės savo pirmąjį pasirodymą. Chorui vadovauja prityręs muzikas Antanas Kvedaras. D. G. klubo v-ba skelbia, kad pirmoji šio sezono choro repeticija įvyks rugsėjo m. 18 d. 1 v. p. p. Vėliau repeticijų laiką nusistatys sau patys choristai. Kol klubas įrengs savo namus, repeticijos vyks YMCA patalpose (prie Clark parko).

Vyrai — detroitiečiai, turintieji šioje srityje pamėgimą — visi į D. G. chorą. Geras, galingas vyrų choras bus gyvas paminklas žuvusiems didvyriams Dariui ir Girėnui!

—o—

D. G. Klubo V-ba yra nutarusi šiais metais Detroite ruošti Naujųjų Metų sutikimą. V. P.

Skaitykite "N-nas"

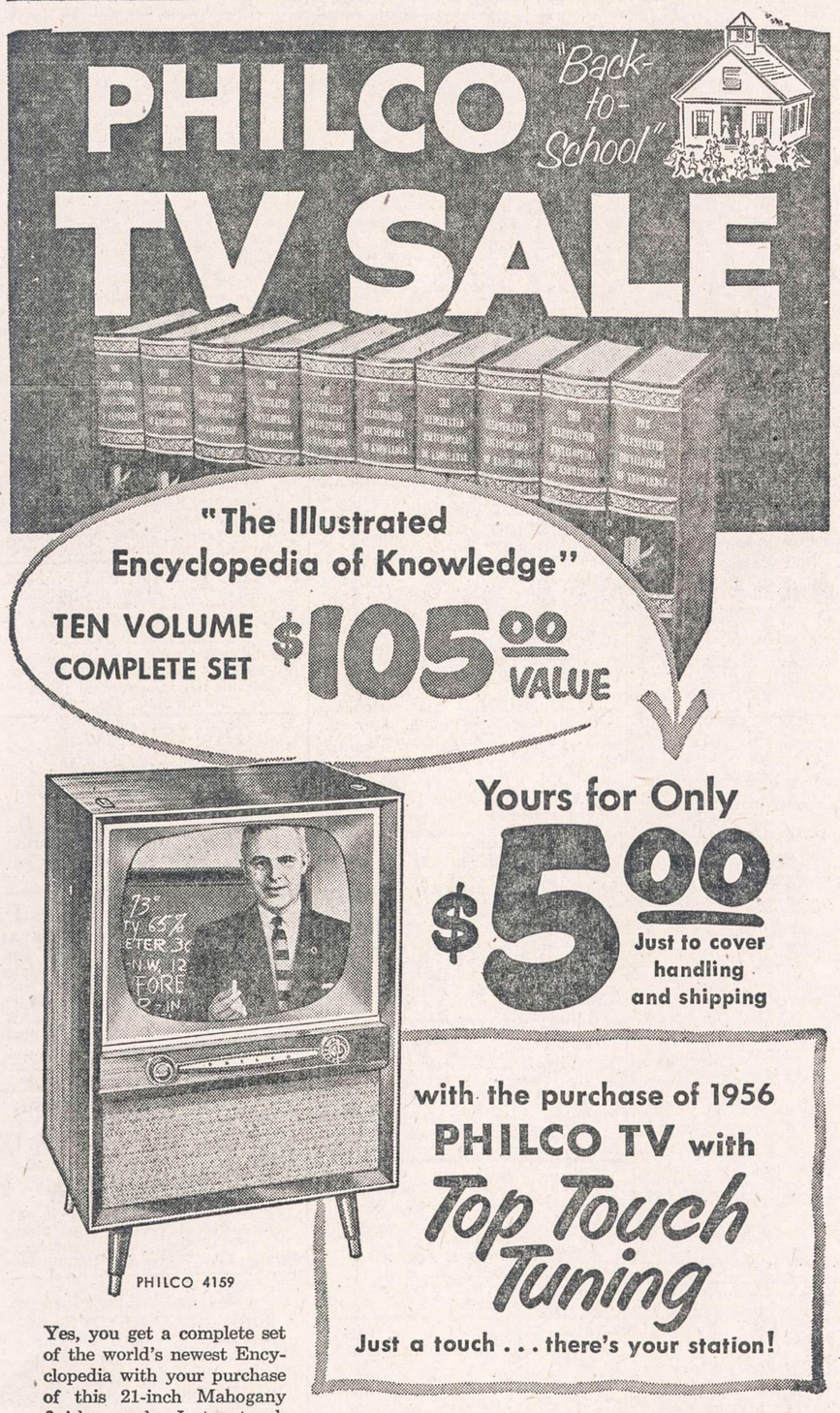

Yes, you get a complete set of the world's newest Encyclopedia with your purchase of this 21-inch Mahogany finish console. Just a touch on the top of the set turns it on, changes stations automatically or turns it off.

Priced so low you can buy two . . . one for yourself, and one as a gift. Precision electric clock and rich voiced radio. Wakes you up to music.

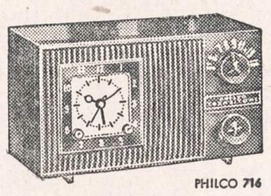

PHILCO 716

EASIEST TERMS!

Automatic CLOCK RADIO

UNION APPLIANCES

40 So. Clinton Street — DEarborn 2-4838

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

5½ KAMB. mūrinis bungalow, geroje vietoje Marquette Parke. $17,000. A. Katilius.

3 BUTU (2 aukštų) mūro namas. Šildymas karštu vandeniu alyva. Dvigubas garažas. $258 pajamų mėnesiui. Sacramento prie 59th St. A. Sirutis.

SKLYPAS Marquette Parko centre, prie biznio gatvės. Labai vertingas. Tik $4,500. Mr. K. Juknis.

BRIGHTON Parke 6 kmb. švari rezidencija. Nagingas pirkėjas galėtų pigiai įrengti butą išnuomavimui. Abu aukštai apšildomi. Staigus pardavimas —tik $11,000 Skambinti Kuršiui: BIshop 7-8838

6 KAMB. mūr. bungalow Albany ir 64th. Aut. šildymas alyva, sklypas 33 pėdų, dideli ir šviesūs kambariai, dvigubas mūro garažas, rūsyje baras su stalu ir kėdėmis. Tiktai $17,500. A. Rėklaitis.

BUNGALOW 7 kamb. Marquette Parke, su pajamom. Tik $15,500. K. Juknis.

GAGE Parko rajone gražioj naujoj kolonijoj 2 butų mūrinis pajamų namas (4½ ir 3 kamb.). Dvigubas garažas. Žemi taksai. Tik $17,700. A. Rėklaitis.

4 BUTŲ po 5 kamb. mūro namas Marquette Parke. Geras pirkinys už $40,000. K. Juknis.

ŠVARUS, gražiai prižiūrėtas, labai geram stovyje, rooming house. Metinis pelnas $13,000. Informacijai šaukite A. Siruti.

MARQUETTE Parke apynaujis rezidencinis mūro namas su 3 mieg. 2-me aukšte. Šildymas gazu. Dvigubas garažas. Savininkas išsikelia. Tik $19,500. Mr. A. Katilius.

TURIME gerą pasirinkimą ir kitokių įvairaus dydžio namų bei visokių biznių, ūkių ir šiaip dėmesio vertų pirkinių.

O TAIP PAT tarpininkaujame butų-kambarių nuomavime.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 West 71st Street
Visi telefonai: WAlbrook 5-6015

KAS NORI namų, farmų ir biznių pirkti bei parduoti, kas nori gauti paskolas — morgičius, apdraudimus—insuransus, kas nori biznių knygas suvesti Jums nuoširdžiai patarnaus ir pagelbės.

JUOZAS STANAITIS
Telef.: HUdson 3-7828
Namų tel.: PRospect 8-2530
COOK COUNTY BUSINESS BROKERS
9016 S. Cottage Grove Ave., Chicago

CHICAGOS pietuose kampinis namas, 2-5, 3-4 ir štoras — taverna. Stokeriu šildomas. Prie namo priklauso piknikams ir šokiams pavilijonas 10 sklypų. Gaunama pajamų: $410 iš namų ir apie $1,300 iš pavilijono sezonui. J. Stanaitis, HU 3-7828, vak. PR 8-2530

$11,900 MŪRINIS 2 BUTU, BARGENAS. 4-6 kamb., garažas. 26th ir So. Sawyer. Švarus. Svoboda, 3739 West 26th St. LAwndale 1-7038.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMAS kambarys prie mažos šeimynos Marquette Parke. 6819 So. Washtenaw Ave.

IŠRENDUOJAMAS 5 kambarių gražus bungalow. Visi patogumai. Su ar be baldų. 5824 So. Rutherford Ave.

IŠNUOMOJAMAS didelis ir šviesus kambarys su atskiru įėjimu. 7137 So. Campbell Ave.

IŠNUOMOJAMAS kambarys. 4406 So. Artesian Ave. Telef.: VIrginia 7-4372.

IŠNUOMOJAMI du dideli kambariai. Renda į mėnesį $20. VI 7-6771.

IŠNUOMOJAMAS 2 kambarių butas su bendra virtuve, vedusių porai be vaikų. Gražioje apylinkėje prie gero ir greito susisiekimo. 8101 So. Champlain Ave. ST 3-7707

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA taverna. Gerai einąs biznis. Tas pats savininkas 12 metų. 3147 So. Halsted Street

PARDUODAMA rūbų valykla su 4 kambarių butu. Labai pigi nuoma. Šaukite VIrginia 7-8190

LIKERIŲ štoras ir baras. Modernūs įrengimai. Graži vieta ir geras biznis. Kaina greitam pardavimui. J. STANAITIS, HU 3-7828, vak. PR 8-2530.

PARDUODAMAS namas su krautuve. Per 30 metų buvo bučernė, dabar krautuvė tuščia. Parduosiu pigiai. 1618 So. Union Ave.

BRIDGEPORTE parduodamas drabužių valymo biznis su visomis moderniškomis mašinomis. Tel.: YA 7-0369. 3342 So. Halsted Street

PARDUODU batų taisymo dirbtuvę. Visos mašinos geros. Du kambariai gyventi. Centrinis šildymas. Renda pigi. Parduosiu pigiai. 751 W. 32nd Street, Chicago, Ill.

TAVERNA ir mūrinis namas. Parduosiu arba mainysiu į privatišką namą. 2711 W. 59th Street

GEROJE vietoje parduodama taverna su namu. Telefonuokite VI 7-8762.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

TEISINGAS PATARNAVIMAS
MARQUETTE PARKE NAMAI

Medinis, labai pagerintas. 2 butai po 4 ir 1-3 kamb. Visi gazu apšildomi. Už šilumą susimoka nuomininkai. Sklypas 60x125 pėdų. $21,000.

3 butų po 6 kamb. mūrinis su mūriniu garažu. $36,000.

4 butų po 4 kamb. mūrinis su mūriniu garažu. $41,500.

Medinis, 2 butai po 4 kamb. Geriausioje padėtyje. $14,500.

Vienų metų senumo ranch stiliaus 4½ kamb. mūrinė rezidencija. Visi ekstra dideli ir šviesūs kambariai. Namo gražumas ir medžiagos gerumas žavi. Sklypas 48x125. $20,000. Jei pirkėjas nenorės daiktų, kurie parduodami su namu, bus kiek pigiau.

Mūrinis 2 aukštų namas, parduodadamas su groserne arba be jos. Geriausioj apylinkėj. Šis pirkinys tikrai atneš kam nors laimę, nes biznis yra gerai išdirbtas. Numažinta kaina.

Mūrinis, 2 butai po 4 kamb. ir vienas 1 kamb. Tik 12 metų senumo. Kaina $20,000.

Mūrinis namas, 2 butai po 4 kamb. Visi kambariai šviesūs ir dideli. Išgražintas rūsys. Arti lietuviškos bažnyčios. Naujas stogas, naujas garažas, naujas automatiškas alyva šildymas. Savininkai nemanė parduoti ir vien už tuos pagerinimus sumokėjo apie $4,500. Dabar namo kaina numažinta iki $26,850.

Jeigu jums atrodo, kad mūsų kainos perbrangios, duokite savo pasiūlymą. Jeigu jūsų pasiūlymas bus teisingas ir rimtas ir jeigu neatsiras daugiau besivaržančiųjų, jūs galite nusipirkti namą ir už kiek pigiau.

CHARLES URNICH-URNIKAS
2440 W. 69th St. HEmlock 4-4859

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į:

VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
Kasdien: 9-12 ir 4-7 val. vakaro.
Šeštadieniais 9 ryto iki 8 val. vak.
Trečiadieniais uždaryta.

ŠV. RITOS PARAPIJOJE

5½ kamb. mūro rezidencija, po visu namu rūsys. Gražiai apželdintas ir aptvertas kiemas. Uždari užpakaliniai porčiai su baigtu kambariu 3-čiam mieg. Plastikos plytelių virtuvė ir vonia. Alyva karštu oru šildymas, 1 auto gar. ir daug kitų priedų. Skambinkite dabar: ROSAS REALTY CO., 6151 So. Kedzie Ave. GR 6-8015

CHICAGOS pietuose 5 metų senumo namas su groserio bizniu. II aukšte 3 butai: 1-6 ir 2-3. Mėnesinės nuomos pajamos $285. Pirmame aukšte 32x80 pėdų krautuvė, daranti virš $100,000 apyvartos. Sklypas 50x280 pėdų. Aut. alyva apšildymas, atskirai butams ir krautuvei. Namo ir krautuvės su visais įrengimais kaina $35,000, plus prekės atskirai. Teirautis: J. STANAITIS, HU 3-7828, vak. PR 8-2530.

DVIEJŲ aukštų, 5½ ir 4 kambarių gerame stovyje namas. Naujas autom. alyva šildymas ir 37½ pėdų tuščias sklypas. 92nd ir Cottage Grove Ave. Kaina $12,000.

5 kamb. mūro namas, 5 metų senumo, 2 dideli miegami II aukšte. Arti Fenger High School. Geras susisiekimas. Kaina $13,900.

Chicagos pietvakariuose 4½ kamb. mūro namas, 3 metų senumo. Gazu šildymas. Kaina $12,900.

J. STANAITIS, HU 3-7828
vak. PR 8-2530

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
WAlbrook 5-5030 — RE 7-7321 (vak.)
PRospect 8-3579 (vak.)

SAVININKAS parduoda 2 butų mūro namą, akmenų priekis, 6 ir 7 kamb. Pigiai. 4310 W. Monroe. Atdaras šeštadienį nuo 11 iki 4 v. ROdney 3-3027

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

LAKESIDE, MICHIGAN

69 mylios nuo Chicagos, netoli South Shore autobusų linijos, parduodamas "Cape Cod namas. 3 miegami, 2 vonios kamb., salionas, dinette, moderni virtuvė, 2 porčiai (vienas su skrynais, kitas stiklinis). Vidus atbaigtas kietu medžiu. Parketo grindys. Garažas ir rūsys. Alyva apšildomas, 400x100 lotas. Kaina $22,000 grynais pinigais. Lidia E. Wilkinson, Lakeside, Mich.

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai

VIKTORO KOŽICOS
lietuviška gazolino stotis ir auto taisymas
CALL-ME-MOTORS Co.
5759 S. WESTERN AVE. RE 7-9533
Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys.

PERSONAL
Asmenų ieško

PAIEŠKAU MOTERS, kuri mylėtų senyvo švaraus vyro draugiją. Amžiaus tarp 55 ir 65 metų. Kad būtų blaivi, švari, gerai atrodanti, ne davatka. Apie save paaiškinsiu per laišką. Prašau atsiliepti: Naujienos, Box 4662, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

MALONIOS, PATIKIMOS ŠEIMININKĖS

Savas kambarys, gera alga. Naujas ranch namas su visais moderniškais patogumais, puikiame Glenview priemiestyje, arti susisiekimo. Anglų kalbos žinojimas nėra būtinas.
Telefonas: FInancial 6-0414

REIKALINGA valgyklai padavėjų pilnam laikui ir trumpesniam. Geras atlyginimas, vakarinei pamainai. Teirautis LAfayette 3-9889.

MOTERS namų ruošai nuo 8:30 ryto iki 4 val. po pietų. Ateinanti. Reikalingas paliūdymas. 4 suaugę.
5610 West 63rd St. PO 7-2616

TAVERNAI—restoranui reikalinga virėja. Dėl sąlygų telefonuokite:
REliance 5-9753

REIKALINGOS
PADAVĖJOS
naktinėje pamainoje

ZEP'S RESTAURANT & LOUNGE
1522 West 51st Street

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

PATYRĘ MEDŽIO DARBININKAI
Rip and Shaper operuotojai.
Buffers and polishers—sprayers.
Taipgi jauni vyrai dėl lengvų sustatymo darbų.
HARMONY COMPANY
3633 So. Racine Ave.

KEPĖJO pagelbininkas reikalingas.
REAL RYE BAKERY
2910 West 40th Street

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

VEDUSIŲ POROS
raštinės valymo darbui.
Trumpos vakare valandos. Šiaurinėje miesto dalyje. ANdover 3-6708.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrengimai

PARDUODAMI 2 kambarių baldai (miegamo ir saliono). Galima ir išnuomoti tuos 2 didelius kambarius perkant baldus. VI 7-6771.

PARDUODAMI beveik naujas gazinis virimui pečius ir virtuvės stalas su kėdėmis. Pigiai. 925 W. 18th Place.

PAINTERS AND DECORATORS
Maliavotojai ir Popieriuotojai

JONAS PLEIRYS
DAŽYTOJAS - KONTRAKTORIUS
Dažome naujus ir senus namus iš oro ir vidaus. Restoranus, sales ir kt.

Skambinkite: PRescott 9-0225
10046 S. LOWE AVE., CHICAGO

JOE RAMA
Maliavoja ir popieriuoja naujus ir senus namus iš oro ir vidaus.
Pašaukite:
WAlbrook 5-4296

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

BUILDING, REMODELING CONTRACTOR

Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kaminai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile įdėjimas ir įvairūs kiti darbai.
Skambinkite:
LIUDAS TAUJENIS
6828 So. Maplewood Ave.
HEmlock 4-5848

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)

Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose

PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street Chicago 16, Ill.
A. GINTNERIS, pirmininkas
V. PETRAUSKAS, statybos vedėjas.
CH 3-1535
Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
Tel.: WAlbrook 5-5671

AGENTŲ IR BROKERIŲ DĖMESIUI
Prieš draudsdami kitur, pasiteirauskite pas mane. Pirmaeilės kompanijos—aukščiausi komisai. Savi pas savus!

— Mažieji lietuviukai tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo auka!